

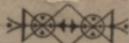
Mahjas Weefis.

Politisks un literarisks laikraksts.

Čchetrdesmit peektais gada gabjums.

1900.

Atbildigee redaktori: Dr. phil. Arnolds Plates. Dr. philos. P. Sālits.



Rigā, 1900.

Drutais Ernsta Plates tips-litografijā, burtu lecturē un foto-litografijā, pee Peters basnijas, pašča namā.

✓
L. V. B.
In. 371.810

1957

Latvian Academy of Sciences

Institute of Latvian Literature

Latvian Academy of Sciences

Дозволено цензурою. г. Рига, 22 декабря 1900 г.

1900.

Latvian Academy of Sciences



1900.

S a t u r s.

1) Sadzīwe, tautas saimniecība, lauksaimniecība.

Artists uš 1889. gadu. No A. Wintera	1
Mušu pabrītas beedribas. No Beekalna	25, 26
Wispahreja latweešu lauksaimnieku sapulze 17. un 18. dez.	1, 2, 3
Bar pabrītas beedribas, dascham teešbam un kahrtam. No W. Lansta	2, 3, 4, 5
Krona semneku semes ispietichana kursēm.	8
Zibna ar sirgu sahdsību.	9
Lauksaimniecība kursēm.	10, 11
Tagadejee labības tirgus apstahkli.	13
Bar lauksaimniecības istahschu nosihmi	13
Paša operaziju eewešchana dšeljzetu stazijās un pagastu waldeš.	13
Bar grahmatu wešchanaš kahrtību pagastu waldeš. — Widsēmē. No	14
Upmata	14
Lauksaimniecības istahde Zehšis no 24.—26. jun. 1900. g.	14, 21
Bar mušju uswahdeem. No W. Lansta	15, 16, 17
Kahds wahrdš strahdneeku truhkuma leetā	15
Winu Keisarisko Majestatu ušturešchanaš Maslawā	15
Kawekti laulibā dotees. No A. Wintera	17
Bar kumeku audšinaschānu. No weterinarahrsta P. Slaidina	18, 19
Jautajums par leellepu ušlabošchānu	18, 19, 20
Burwu nošufinaschanaš nosihme	21
Mašchinu laimets	22, 23, 24
Degwihna monopols un wina eespaids uš sadzīwi. No A. Wintera	22
Siwkopība Widsēmē	24
Mušu lauku bodneeki	28
Semneku semes pahrdošchana Widsēmē	28
Wehšču audšinaschana dšikos	30
Bar lauku un plawu mehšloščonu ar katkeem un tās nosihmi lopkopibā.	
No weterinarahrsta P. Slaidina	30, 31, 32
Karoga šwehti Walmeera	34
Ušpirzeji jeb ušfupišchi uš laukeem un pilšeštās	35, 36
Luhgums dibinamās preelščihmīgās saimniecības un ismehginaschanaš lauku leetā	35
Widsēmē gubernators Wladimirs Dmitrijewičs Surowjows	37
Wehdēra tišs Rīgā 1900. g. wafarā	37
Saldū weelu rajšošchanaš un pahrdošchanaš aprobeščojums	38
Jarnitawas labdarības beedribas 25 gadu jubileja	42
Zehšu Weefīgās beedribas nama eewehtišchanaš šwehti 21. un 22. okt.	43
Laitrakstu un priwatehstulu isneegšchana mušju laukpagastos	44
Pulkarnes labdarības beedribas 10 gadu šwehti 22. okt.	44
Kahds wahrdš par staku temperaturu un termometra nosihmi. No weterinarahrsta P. Slaidina	45
Lauksaimniecības krise un strahdneeku truhkums	45
Dšeljzēki kulturaš nešēji	45, 46
Bilentens par Keisara Majestates wešelības stahwokli	45, 46, 47, 48, 49
„Mahjas Weefis“	47
Laitrakstu laišchanaš leetā	50
Kahds wahrdš par lauku boditem jeb lauku pahrdotawam kursēmē	50
Ka mums truhst?	50
Meers wirs semes!	51
Widsēmē landtags	51
Zeta jubtis	52
Mušu beedribas	52

2) Škola un audšinaschana.

Widsēmē skolotaju palihdšības beedriba	1, 3, 6, 9
Behrnu pirmā mahzischana. No A. Waltpurwina	4
Austrumu walodu instituts Wladimostokā	6
Skolotaju eenaščkumu leetā	7
Barona Stiglitzā šimešchanaš škola Peterburgā	8
Bar meleem sadzīwē. Seiboltu Zekaba	9, 10, 11
Juhrtokolu pahrgrošischana	12
Wešelība un škola	16
Skolenu gara dahwanas	18
Meefas un gara darbība lihdsšwarā	20
Skolotaju algos jautajums Widsēmē	32
Tautas apgaišošchanaš ministra žirkulars mahzības apgabalū kura-toreem	32
Kahds wahrdš par skolotajeem un monopolu	33, 34
Mušu skolu truhkumi	35
Laukskolas senal. Atminas no R. A. S.	36, 37
Wisangstakā pawešle par tautiskolotaju pensijas kašes statutu apstiprina-šchānu	36
Bar skolneeku nogurumu	38
Kopehdinaschanaš jautajums tautiskolās. No Sinpuhtu Petera	40, 41
Tautas iģlihtība Kreewijā	40
Saimniecības skolas	41
Rīgas mahzības apgabala kuratora Schwarzā domas par seewešču iģlihtību	46
Laukskolotaju teešības	50

3) Dabas zinātnes, mehanika, ahrstniecība un statistika.

Jauni panahkumi ķimijā	1
Kreosotals kā lihdsšēklis pret plaušču diloni. Dr. med. G. Weldaun	6
Alkohols un gara spēhja	8
Finšena dšeedešchanaš metode ar gaisnu. No Dr. med. G. Weldaun	10, 11
Šhš pahreklats par krahi-ašdēnu beedribām	11
Bar mutes tihribu	14, 15
Lauksrahdneeku algas	14
Kuhdra un winaš leetošchāna	15
Bar mafalam	16
Jauns lihdsšēklis mahšču ahrstniecībā	17
Cedšihwotaju škaita pēaangšchana Widsēmē	19
Sahdsības Widsēmē 1898. g.	19
Kā petrolejs zehlees	21
Sacharins	23
Behrles Wiltijas upēs	23
Waj baribā kahda weela war ispidit gatas weetu?	25
Spiritisms. No Dr. phil. R. Balošča	26
Ro zinātnēki meklē ap deemojū polu? No W. Bōlšes	28, 29
Gaišma kā ahrstības lihdsšēklis	31, 32
Purna un nagu sebrga. No weterinarahrsta P. Slaidina	34, 35
Mutes puwe (Stomacace). Dr. med. G. Weldaun	36

Nr.

Zilwezes pehdeja zibna. Behz Bōlšes „Bazillus-Gebanten“. No J. Afara	37, 38, 39, 40
Kuhdra	41, 42
Jaunlaidu ķimistās barības weelas	43, 44
Zehla gata kā lihdsšēklis pret plaušču diloni. Dr. med. G. Weldaun	46
Ušfahreje dāba kā audšinatāja. Behz pedagoga Rapterema	47, 48
Wiglas eespaids uš wešelību	50
Dilons un wina apfawošchana	51, 52

4) Wehsture, etnografija, geografija, zelojumi.

Dzihwe un laudis Transwalā. No A. Wintera	2, 3, 4, 6, 7, 12, 14, 15
Mesopotamija	3
Bar zelojumu isdēwumeem pa Wafar-Eiropu	5
Sabeedribu zelojumi	10
Seemē-Amerikas kolonizacija un winaš kulturwehsturigā nosihme	12
Sw. Helenas sala	13
Bar mahju tšehuškam	20
Ahrstniecības šahlu nosihme un tautas ušskati par tām. No A. Walt-purwina	22
Smotensstas latweešchi.	22
Uš tempa drupam. No Marijas Šmidt.	24
Zahnis Gutenbergs.	25
Dzihwe un laudis Ķinā. No A. Wintera	25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35
Waušču kahrtu un tautu raksturs	27
Ķinas religijas. No prof. Maksa Mūllera	33
Mušlaidu nazonalitate. Profesora Rowatēwka. Ustahstijis J. Klawš	42, 43, 44
Kahda lauksaimneeka nowehrojumi, peedšihwojumi un šalihdšinajumi uš Parišes istahdi brauzot	47, 48, 49, 50, 51
Amerikanu burwi	49

5) Rakstniecība, mahšļa, dšēja, grahmatas, walodniecība.

Mušu rakstneeku un grahmatu isdēweju eewešribai. No Dr. philos. P. Šālšča	4
Kahds wahrdišch rakstneeku pabalstu leetā. No A. Deglawā	4
Rakstniecības fonda leetā. No Dr. philos. P. Šālšča	5
Paidagogiškis kalendars 1900. No W. Dertmana	5
Latweešču teatris	7, 10, 12
Garigas un laizigas dšeedašchanaš attihstišchanaš pee latweešcheem pehdeja gadšimteni	8
Sinību komišijas wafaras šapulzes	25, 26, 27, 28, 29
Latweešču literariškās beedribas gada šapulze	51, 52

6) Teesu leetas, likumi, prahwas, jautajumi un atbildes.

Teesleetu jautajumi un atbildes	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52
Pahrgrošijumi nolikumos par ušturās šimem	2
Widsēmē semneeku likumi	3
Pagasta teeņešču algu jautajums Widsēmē	11
Wiltots grafs un dakteris	11
Šchāufmīga dšeljzēka nelaimē	14
Beidšamais kumelšch	17
Grubts ušdewums	22
Mešča šagta atreebšchanaš	23
Wiltigi leezineeki	24
Krahpschana	26
Uššuhstišchanaš atželjchana	27, 31
Teesu šarwēfmes reformas projektis	27
Šeptawības mehginajums	27
Jaunais štempelnodošču uštaws	30
Šaunrahtiga šuhdšiba	30
Wifata walgos	31
Cewešrojams špreedums	32
Obligatoriški noteikumi par reibinošču dšehreenu pahrdošchānu	37
Krona muišču nomneeku klaušči literānu mahzitateem	41
Pahrgrošijumi noteikumos par krona dšehreenu pahrdošchānu	42, 43
No Maslawas šodu šola	42
Jaunais nodoklis no dšeljzēlu bitetem	45
Šemtopju dšihwē eewešrojamašēki likumu noteikumi. No Lihščā 47, 48, 49, 50	

7) Ahršemes notikumi un politika.

Deenwidus-Afrikas kara preelščwehsture	1
Maš-Ņijas atmosferānās	2
Wisangstakais restripts uš ahrleetu ministra grafa Murawjewa wahrdū	2
Kara šinas 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52	
No Wines. No A. Deglawā	2
No Mūnchenes. No A. Deglawā	3, 4, 7, 9
Anglu gara un kara spēhjas	4
Trihs wehstules no kara lauka	5
Amerikas tresti	6, 7
Anglu armija. No A. Wintera	6
Lorda Winstona Špensera Ešchertšila behgšchana iš Pretorijas	6
Nahkamības pafaulēs walstības. No Dr. phil. R. Balošča	8, 9
Wēeni pašchi	9
Peršija	11
Bothas behgšchana	11
Maroka	12
Parišes pafaulēs istahde 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42	
Tuata	16
Kadeht Deenwid-Afrikas tautas baidas no angļu wirswaldības? A. Wintera	17
Frantschi Afrikā	21
Ķinešču jautajums	22
Kreewijas ahrleetu ministres grafs Murawjews	24
Waldbības pašnojums Ķinas jautajumā	24
Kristiģo wajašchana Ķinā	24
Ķinas jutas 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52	
Japana	28
Breiešs un Maš-Šinlejs	30

Zit leels ir Ķīnas eedšihwotaju ūstais	Nr. 30
Afijas listens	31, 32
Kara gabjeens uš Pekingu	31
Rešaderiba Balkanu pušjalā	33
Waldbibas pašinojums par Kreemijas politiku Ķinas jautajumā	34
Wandschurija	35, 40
Deenwid-Afrikas nahtotne	39
Muhamedanu kustiba	42
Eiropas walstju politiskais wirseens nahtotnē	43
Wehstule no Parises	44, 46

8) Sihfumi.

Litai 30 tafeitas	1
No ūchurkas apehšis	1
No willeem apehšis	1
Nezilwezigš darbs	1
Drošchš lihdselkis pret jagteem	2
Breesmiga dšelszeta katastrofa	2
Noteešata	2
Mahššlita ūimju audšinaschana	3
Aukšta mašgaschanaš	3
Kā zekineeš war išmešrit zeta brauzeena aštrumu?	3
Padomi meitu audšinatajam	4
Apbrihnojama mahga	4
Deewkalpošchana pa telefonu	5
Pašascheeru twaitonis	5
Wišdahrgakā platmale	5
Jauns kustonis	6
Dihwaina teešba	6
Kahda mišlešibās un gihmenes tragedija	6
Sneega putenis Anglijā	7
Atreebšchanaš starp greekeem	7
Atgadijums žirkū	7
Mahššliga ahda	8
Par behrnu šleptawibu Gwatemalā	8
Jauns azetilena lukturis	8
Kartupeļu lobamā mašchina	8
No kam zetas meegs!	9
Wišwezakā mišlešibās wehstule	9
Auglotaja šwehrests	9
Muhšcha garums pee putneem	10
Jauns pašahšums	11
Twaitona Kuojē bojā eeschana	11
Elefanta spēhšs	11
Sawada ekonomija	12
13 gaduš wežš fuga waditajs	12
Wišmašakais pulššens pašaulē	12
4 juhdses no dšelszeta lihdsi rauts	12
Kara waroni brunu kreklā	12
Waj ir wešeliģi daubš gulet?	12
Jauns iģudrojums	13
Peršijas ūchacha globus	13
Kā Indijā guhita pahwus	13
21 strahdneeze šadeguše	13
Seemetpola mekletaju listenis	14
Breesmiga dšelszeta katastrofa	14
Miljonars lupatās	15
Cewai tai jabuht.	15
Lihdselkis pret diloni	16
Pawasara nahts šalnas	16
Mhdena nošihme dšihwneeku organišma	16
Lihkis 4 gaduš kaštē	16
Waroniga draudšiba	17
Telegrafa drahts tā laika rahditajs	17
Reiš atgadijums	17
Seeweeshu patišchanaš kahriba	17
Papira nami	17
Breesmiga nahwe	17
Petrolejas nelabā ūmaka	17
Maife un tabaks	17
Ar rateem no Londonas uš Pariši.	18
50,000 šelta mekletaju	18
Fritjošs pašens	18
Ko maškā šaldots?	18
Amerikanu matu waronis	19
Kurai rahšai leelata atmina	19
Breesmigs ašins darbs uš ūweedru twaitona	20
22 peršonas eewainotas zaur wehrš	20
Wahramā šalšs tā šalšes	21
Kaki tā mahju kustonu laupitaji	21
Lampu žilindra iģudrotajs	21
Wištu spalwu weeiniza Pekingā	21
Inkognito	21
Jauns lihdselkis pret diloni	22
Sawads špreedums	22
Repahrprotams	22
Gaidams špehreens	22
Bada laiki	23
Duhšchigš ministres	23
Sešchi miljoni lopu	23
Kara spēhšs pret ūšeneem	23
Uš eelas šadeguše	23
Pats ūanwu brahli nošchahwis	23
Štahbeklis un influenza	24
Dahrgas šalšes	24
Laurinu audšinatawa	24
Aukštumā dšelšs šaraujās	24
Laiķa paregošchana	24
Lihdselkis pret kodem	24
Dahrgas pašjas	25
Beža mišlešiba neruht	25
Duhšchiga šofs	25
Sawada ašinu ūagitešchana	25

Mušchu liga	Nr. 26
Seewa waj meita	26
Tauta beš nerveem	27
No wehja dširnamam noššis	27
Ķineeshu šodi	28
Deeneštmeitas pašauls ištahde	28
Breesmigs ūibena špehreens	28
Plēšigūš ūunus ištchirt	29
Lihdselkis pret tšchuhškas dšehšumu	29
Tri weikals	29
Bihštams peldu weefis	29
Breesmigs ūarštums	29
Ķinas tagadejee dšchuhwiri	30
Wajaras ūarštums	30
Wulkans apakšch juhwas	30
Breesmiga bilanze	30
Seewa wihra weetā aprakta	30
Karaleene par ahrstu	30
Matu truhšums Franziā	30
Wišwezakā awiše pašaulē	30
Telefons beš drahts	31
Bahrgs pehrkons	31
Šchahsmiga nahwe	32
Zit študru ir pušli	32
Jaunu bagatiba	32
Wilhelms Steiniģš	33
Aiģ preeka nomiris	33
Welošpedu ruhšneezibas attihštischanaš	34
Kara deewš Kwanti	36
Dšihws aprakts	36
Šalapata	36
Gultā šadedšis	36
Leelakā beškaumiba	37
No lahtšcha ūaplošis	37
Zekojošchš eješ	38
Bešdrahts telefons	38
Negaidiģš mantojums	38
Seepes un tuberkuloja	39
Mehnešcha eepaidš uš ūimju ūweju	39
Leedū dšihws aprakts	39
Lihdszeetiga širds	39
Ar ko miršt žilweki	40
Bailiga bruhte	40
Leela dšelšzeta nelaipe	40
Adwokats un leezineeki	40
Newainiģš uš nahwi noteesats	41
Auta ūšlande	41
Breesmu štats ūwehriģā	41
Sawada prahwa	42
Labširdiģš generalis	42
Žihna ar lahzi	42
Katakombās apmalduģchees	42
Mantrašchhu beedriba	43
Leekš nošeedšneekš	43
Wišleelakais un wišwezakais šofs	43
Zit ilgi ūwina lode žilweka meefās pašahw nelaitiģi	44
Krahšns šita	44
Rešaplešchamas awiģes	44
Meħa pretlihdsjekta atradeģš	45
Leela dšelšzeta nelaipe	45
Dahrgakais diademš pašaulē	45
Prinzeģes uštrupe	46
Litai weens weeniģš iģlahbšs	46
Smalka dama	46
Lihdsjekti pret deguma bruħzem	47
Audumi no Madagaskaras širnekta	47
Omuliģš žectums	47
Brihnumu nami	47
Šimtgadeģo štatiģika	48
Šchahschaligiš nelaipeš atgadijums San-Franzištā	48
Franziģas eedšihwotaju štata mašinaschanaš	48
Pašaka	48
Anglu mantojumi	49
Baites no brihwiģas	49
Aktal dšelšzeta nelaipe	50
Ašins juħra	50
Launu medineeki	50
Jaunlaiku Šalamans	50
Pašaka par gudreem dšchdehšleem	51
Šinas no Marģa?	51
Triģš ar puš gadu weģš waroniš	52
Seewehrojamas ūeemas ūwehtu eģlites	52

9) Ķugneeziba.

Ķugneeziba 1, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 26, 28, 31, 32, 34, 37, 38, 39, 41, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50
 Keiģariģšas Kreemu Ķugneezibas beedribās šaru beedriba Ainašchos 49

10) Wides un ūimejumi.

Maģ-Afijas karte	2
Kara laukš ap Kolenģu	3
Lords Robertģš	5
Generalis Riģchners	5
Kara laukš pee Kimberleģas	10
Generalis Kronje	12
Generalis Frenšchš	12
Buħru generalis Šchalšs Burģers	13
Anglu generalis Warrens	13
Pekingas apfahrne	24
Žahniš Gutenbergģš	25
Apģabals no Tatu lihdsj Pekingai	31

wina fortā. Us to buhtu gandrihs ja-atbild ar pasīstameem prāhtneka wahrdeem: „Katrat tautai ir tahda waldba, tahdu tā pelnījuse.“ Un tad Franzijs valdbas wihri ne-rahda pa laikam, tā peem. Gerena leetā, nekahdas enerģijas, tad lai par to waretu pareisi sprest, japasīst frantschu tautas raksturs, par to tiku wafaru paschaki rakstijis. — Skatā jāt walsti nemas nebuhtu eedomajams, ka pulzinsch zilweku apzeetinafees tahda namā un la waldba netik ween neleetos waru un „aplent's fortu“ mehnescheem ilgi, bet ari kaus wīsem galwenā wadona palihgeem un beedreem dotees mahjup bes nekahda sōda!

Det lai nu tā, — sem jounā presidentā Lubē, Franzijs, tā jazer, pahrgrosīs famus fatwersmes (walsts pamata) likumus un tad ari waldbas groschi paliks ilgati sinamas partijas rotās un pašam presidentam buhs wairak eespaيدا uf walsts darīschanam. Lihds schim tur ministrijas mainījās deemischēl par daufš beechi.

Daufš wairak jusu walda tahdā no muhsu tuwatām kaimineem **Austro-Ungarijā**, ar kuras politisko un tautsaimneezisko dīhwī zēen. lāsītajus eepasīstina rakstneeks H. Deglawa īgs. Ari sēhe fagaīdamas tuwatā nahlotnē leelas pahrgrosības, gar turām ari muhsu tehwijsa newar nemem dalību. Leeta tā, ka pehž firmā Austrijas ķeisara, Franzijs Josefa nahwes, tā wīš domā, sēhi dīwgalwju leelwalstīs sachtis ijtir, jo tur walsti weht tautu bari kattris uf sawu pušt, tā ka tā schimbrīscham nekup nefeet, bet dīhīsā nahlotnē war sadalitees wairakās datās. Austrijas wahžu data tad atētu pee **Wahzijs** un sēhi muhsu kaimineene tad ijtēepos ģiropas widuzi no Baltijs lihds Wīdus juhrai. Pats par sēwi protams, ka ari Kreewijai tahdā gadījūmā wajadsetu sawu datu mantot. — Ka ari Franzijsa nopeetni sēho Austrijas tautu žihnam, to nesēhji ari Franzijsas ahrleetu ministris, kuresch nesen sarunajees ar kaitrahtā „Rōfšija“ lihds-strahtneeku un teijs, ka ģiropas politikēem jaewehero starp žitu ari austruma un — Austrijās jautajums!

Ka wahžu walsts wihri jau sin, to tee nahlotnē eesahšs, par to neweens nekahdas, jo tagadējais wahžu ahrleetu ministris esot pateesj masš Bismarks. To peerahdā ne tik ween wina isdewuschees sōti ķinā, bet ari isweizīgā angļu kritisko apstahktu isleetoščana Samoas jautajūmā un dsēlsē-žeta konsežijas eegubščana Mas-Asijā.

Majak wahzeem webas eeshejā politikā (ari Bismarka sposschājā laimeta tas tā bija!). Tā peemeeram tautas weeteeku namās kriht žauri projekt, uf kuru peemeerschānu ķeisars stipri pastabw, tā peemeeram Reinas-Elbas kanāta un sōda projektis (?). — Žitadi Wahzijs rūhpneeziba un tirdsneeziba it gadu jo wairak atihstas. Lai wīnu interees aīš semem un juhram spēhtu peeteefošči aīšfargat, wahžu ķeisars grib kara sloti leeliski pawairot. Netuhšs tarju žihnu tautas weeteeku namā. — Ari **Anglijas** parlamentos, augščan un apaschāmā mehš gan drihs redsejīm sčarus un tropschānūs statūs, lai gan angļus mehds tehlot tā austaschānūnūs slegmatīks, tā to peemeeram redjam ari uf sčatuses raibajā sčatu wirtnē „80 deenās ap sēmes lodi“. — Leeta tā, ka, tad Anglijā kēras pee mala, tad tas ari pa laikam mehds saudet wīnu omulību, neatschēirdamees sčai sīnā no žitu tautu weitalneekēm. Leeta tā, ka nelaimīgais kōrsch Deenwidus-Afrikā, māsā daufš naudas, tuhstoscheem miljonu rubtu. Ja nemaldos, tad lihds schim jau esot isdoti kadhī 600 miljonu un karsch wehl tikai paschā sachtūmā. Un tad nu sachtis nemt nodotūs, tahdus, kuri ķēsees ari pascheem lordu un žitu tautas weeteeku lungeem pee fauleem un pee mala un tad wehl raudjīs eewest peespeestu kara deenestu, tad — ja tad klahsees Wschemberlenam un beedreem slikti, tee dabuhs dīrdit žit daschu ruhgtu pateesību.

Un ja wehl gadas tas, to daufš žer un no ka paschi angli baidas, ja Deenwidus-Afrikai isdodas atswabinates un ja wīnai peemeeram sēho papreešč lepūnā Kanada (Seemet-Amerikā), tad ilgi nospeestā žrija un beidsot ģndijas bādā isfalschēe miljoni, — tad, ja tad 20. gadu sīntenis nes

few lihds žitu, jaunu, pahrgrositu sēmes karti. — Un ka tagadejam karam war buht lihdsīgas ķešas, to atskahrstjam jau peemeeram is kreewu telegrafa agenturas, kura wehla, ka augstā waldba tureiuse par wajadšīgu isbarit mehginajumu par kara spēhla subtīschānu no Kaukassijas uf Afganistanas robescham, tapehž ka ispaustas sīnas par kritisku stahwofli Afganistanā (weeni runaja, ka tureenes emirs esot miris, otri atgal, ka tas esot saudejīs prabtu) un war jufam un nemeereem ģndijas robeschu tautu starpā. — No wīsa ta redjam, ka mehš dīhwuojam tagad politiski jo nosīhmīgā, nopeetnā un kritiskā laimētā. Det war to, ka Kreewijas interees tiks wīsur un katru bīhdi peenahžīgi eewehrotas, par to mehš waram buht drošči, jo ne wēlti peem. muhsu ahrleetu ministra lungeš atradās sčoruden Spanijā, tad ilgatu laiku Parīse un wehla pēedālījās pee draudīgās ķeisaru faticmes Berlīnē.

Ķumirli, tā rahdas, diplomati sēho foti rūhpīgi **Italijas** istureschānai pret Angliju, kura apsolot sčai maschajai leelwalstij sēlta kalnūs par to, ja ta usnemotees eemeri ģipti tik ilgi ar saweem kara pulķēm, lihds kamehr angli teel no Transwalas ķešas wafā.

Žitadi Italijas eeshejā dīhwe nerahda nekahdu preežīgu ainu. Nesen tur tika atklatūs, ka kadhāi sčepenai sachtu un spēšānu bandai tik leels eespaids, ka teesas un waldees ilgi baidījuschās saukt pee atbildības kadhdu pee spēšānawības pēedālījuschos tautas weeteeku. — Lihdsīgu kōmpromitejošču eemestu deht runā ari par tureenes kara ministra atfahpščanos no amata.

Romas pahwests Leons XIII. pahžēeta grehtu sčlimību un bīstāmu operāziju. Runā, ka tas esot ari tagad tik nowahrdīs, ka jau turejis par wajadšīgu aīšrahdit sawai aplahrtnei uf kandidatu Gotti, kuru tas wehletos few par pehznahžēju. Ja sčīs teeschām eementu pahwesta swehtu troni, tad tas nosīhmetu pahrmānu Watilana politikā, kuras waditojs kardinals Rampollo esot leels trejfabēdrības draugs, kamehr kardinals Gotti turpretim sīmpatisejot wairak Kreewijai un Franzijsai.

No žitām walstīn ģiropā minama **Turzijs**, ap kuru gļauschās ihpāschi Wahzijs, kura ari isdewās dabūt atwehli buhwet deesgan swarīgu dsēlsēžeta līniju žaur wīsu Mas-Asijū lihds Peršijas juhras līhīm. — Ka Turzijs neweens gads nepaeet bes jufam, to peerahdā ari sultana swaina behgščana uf Angliju un saswehreschānās atfahščana pret sultānu.

Ne majak jutu bija 1899. gadā ari **Serbijā**, kur pehž „saswehreschānās“ pret Milanu, kara ta tehwu, notika leelu leela prahna, kas beidjās ar Kreewijas sčutneezības sekretara aīšbraukščānu is Belgrades pehž tam, kad kadhš sčutnis sēho nemeera pilno semir bijā jau agrak atfahjis. Žazer, ka nahloščā gadā, pehž Milana „aīšžetochānās“, tur eesahsees labaki apstahkti.

Tagadejee apstahkti pasāules tautu dīhwē leel peegreest sēmīschku wehrību ari treschaj pasāulei ģiropas deenwidos **Spanijai** un **Portugalei**. — Pirmai peeder eepretim Ģibraltaram žetotknis Deuta, kuresch, tā leetprateji teiz, warot tapr pahwehrīs par wehl bīstāmaku, nekā Ģibraltars, kuru angli atnehma Spanijai preešč labdeem 100 gadeem un pahrwaliba wehl sēho baltu dēnu. Augteem bes sčauhām bail, ka Spanijsa war atdot Deutu Kreewijai tā oštās weetu, kurā waretu usturetees kreewu flote, kas atrodas Wīdus juhā. — Kas atteežas uf Portugālijū, tad ari ta tagad wīsu kauschu mutē, lai gan agrak no wīnas gandrihs nēla nēdsīrdeja. Leeta tā, ka Portugālijai peeder weenīgā oštās weeta, žaur kuru Transwala peeteel pee juhras un ja nu Anglijai isdotos sēho oštu, Laurenso-Martesu, no Portugālijas — pehž paraugeem ķinā — nonomat, tad nabaga buh-veem klahšs deesgan slikti. Tīkai, tā rahdas, Portugālija newdrihščās to darit, jo žitas walstīs to, tā jadomā, nepelāistu.

Pahržetotees garā uf tahkajeem austrumeem un wala-

slāpja sčaujama kotwīlna it nemas neaīšdegas nēds sčrahgšt no leemās waj kwēlojšoščēem ķermeneem. Sčaujamā kotwīlna ir weegli leetojama, nejubtelīga un pastahwīga, bet ari wīnu aīš teem pascheem eemēsleem tā dinamitu newareja leetot sčaujameem mehreem, tapehž tā ari ilgu laiku palika weenīgi par sčridšinamu weelu.

Le nu 1886. gadā Wjejs (Vieille), frantschu pulwera fabrikas ķimikis, dabuja brangu sčridšināmo žaur to, ka wīnsch sčaujamo kotwīlnu isfaušēja eteri un tad sčajuza ar pītrīn-štabbi un žaur to palehnināja pirmās fadegschānu. Drihs pehž tam wahžu un angļu waldbas jau bija eegahdajuschās sēho pulwēri un tuhltit ari eesahšās tahlakti ismehgīnājumi ta ustabošchānai. 1888. gadā Nobels isnehma patentu uf „ballistitu“, Abels pagatāwoja „forditu“ un 5 gadu laikā wīfas ģiropas armijas bija apghadatas ar jaunu, no sčaujamos kotwīlnas pagatāwotu pulwēri. Bija isščēirts problems, tā padarit leetojamu sčaujameem mehreem nitroglijerīnu un sčrahgstošču kotwīlnu un lihds ar to bija panahšis toti pilnīgū sčridšināmojs, kas dereja tīkpat labi preešč sčauhščanas, tā ari preešč tehnikas un rūhpneezības.

Pe sčawa „ballistita“ pagatāwoščanas Nobels rihlojās sēlošči: Kadhā traulā wīnsch eelisa 6 datās nitroglijerīna un 1 datu eteri isfaušetas sčaujamas kotwīlnas jeb kolodiju, sčajuza labi un ispumpeja is traula gāīsu, lai žaur to abas weelas wehl jo zeeschā sčauktos. Tad wīnsch ar spēstāwas polihdsību atnehma tik daufš leela nitroglijerīna, ka attīfums sčastahweja is 1 datās kolodija un 1 datās nitroglijerīna, kuru wīnsch sčafarsēja uf labdeem 90 gradeem, žaur to masa palika par tahdu rezēli (sčelatīnu), kuru starp karsteem wīleneem sčagreesa sčredmeles; sčās pehdejas sčabalija lapīnās waj kubos, tā ka tā kuwa par sawadu rūpju pulwēri, kuresch tautsams bija tā kauschšus un tahwēšs graisītees. Sčīs pulwēris, kura pagatāwoščānu Notweilera pulwera fabrika ķinā wehl pahrlaboja, Abelam nodereja par preeščschīmi wina „forditam“. Preešč sēho pulwera pagatāwoščanas, kuresch tagad eewest angļu armijā, janem 58 datās nitroglijerīna, 37 datās sčaujamas kotwīlnas un 5 datās wafelīna. Sēho māsījumu, peeleefot wehl klahs drusku agetona, samihza traulā, kuru tura paschājūgi wehšu. Dabuhto mihltu žaur hidraulisku spēstāwu ispeesch par smalkēem pāweedēem, kuri

uf krakeem satīhti teel sčahwēti, kamehr agetons pawišam is-garojīs. Pāweedēmi ir gāīschī bruhni, wāfani tā kauschšus un wīni ošč pehž agetona.

Žaur buhru generala Šubēra protestu pret angļu leetotām liditā granatām, wīspahreja wehrība gressa ari uf sēho sčrahgstoščo weelu — liditu. Tā eewehrojāmā fā-schāwōnā ir pītrīnschābe un tas mas lo isščēiras no wairak pasīstāmā, Franzijsā preešč bumbu un granatu pildīschanas leetotā melnītā. Tomehr liditā sčrahgštāmība ir daufš bresēmīgā un tuwojās sčrahgstoščās sčelarinās sčarībai, tatschu tas droščaki leetojams nekā pehdeja. Liditā granatās tapehž ir jo bresēmīgās un wīnu weize jo neželwejīga, tā tās fā-sčrahgšt tuhstoschos gabalu gabāos, kuri isstīht lihds 500 pehdu apmēhrā, un kuru spars, ar kahdu tee sčt žauri, ir teescham sčauhščalīgs. Tā ka bumba is leelgabala teel sčweesta ar forditu, tad wīnas sčrahgštāmība žaur to teel otrič leela. Rehtas, kuras sēhe kantaiņee un sčmaltee gabalīni isfauv, lihdsīnās tahdām no dumdumlodēm, bet tai sīnā ir wehl bīstāmātas par pehdejam, tā gandrihs aīšweenam noteel aīnu sčūģīteschānās žaur pītrīnschābēes dātinām; no tahdas sčēlembēes eewainots gandrihs arween nobeidsas un war tikt usturets pee dīhwības tīkai tad, kad eewainoto ložēli žit drihs ween eespehčjams nonem.

Det jaunlāiku sčrahgstoščo weelu non plus ultra, kuresch gan sčim bīhščām wehl leetojams tīkai tā sčridšināma weela, ir sčrahgstoščā sčelātīnā; Janem 1 dafa tihras, weentahrschās kotwīlnas un sčaujū tai 24 sčundās slahwet māsījūmā no 20 datām sčamēlneta sčalpetera un 30 datām sčīpras sēkschābēes, pee kam jagahdā par to, ka kotwīlnu paschājūgi aplahj sčēdrums. Weigu beģās dabūt raschojumu, kuresch pehž rūhpīgās staloschānas un kaiteschānas ahrēj isstātas gluhč; tahds pats tā kotwīlnā; to sauz par kolodijwīnu. 8 procentos nitroglijerīna isfaušeta tā ir gumijai lihdsīga masa, kuru ar naši war gress, kura pret uhdeni un melanīstām weizem ir toti nejubtīga un kura ir tahds sčridšināmās spēhšs, tā waj mari sčahwu sčejas, un labu teesū leelās nekā wīslabakā dinamitā spēhja. W. J.

reem, t. i. uf **Japanu, Ķīnu un Amerikū**, redjam, ka ari tur walda rofīga politiski eewehrojama dīhwe. Mupat peem. sīno kreewu teel. agentura, ka Ķorejas pusšalā Rosapnā kadhš japonēis nopirģis sēmes gabalus, kuru kreewu admirāls bija sālīhdsīs sawas flotes wajadšbam. Sēhi eemēsla deht uf tureeni dewuschees wairak kreewu un japonu kara kugi. Ķinai ari sčad un tad sawa ķesa, jo tai naw eespehčjams aīšfargat eīropešču mīšionarus no sawu pawalstneeku warmahžibām, par to tai galu galā jamāsā deesgan dabrgi.

Seemet Amerikas Saweenotās Walstīs wehl arween mojas ar Ķīlpiņu salam, kuras newar un newar atnem. — Agrak domāja, ka tur, Seem-Amerikas Saweenotās Walstīs Anglija wares dabūt wajadšības bīhdi pabalstū un aīšfargu, bet — tagad dīrd, ka publiska leeliski sīmpatisejot buhreem R o g a n m u m s n e f i s 1900. g a d s ?

Muhsu pahrtikas beedribas.

Pehdeja laikā laikraštīs mas runā par muhsu pahrtikas beedribām. Tīkai sčad un tad pasīno, ka tā un tā pahrtikas beedriba sawu gaitu beigufe ar tik un tik tuhstoscheem rubtu leelu saudejūmu. — Tad wehl daschi „aīšrahdijūmi“ un „eewehrojūmi“ pahrtikas beedribām no Baltijs saweenoto pahrtikas beedribu komitejas rakstwešča G. Wulfa īga. Tahdu kļūsbū, remdenību un ari pahrtikas beedribu gaitas wīrsēnu redsot, usmahžas jautajums: kadeht tas tā ir un noteel? — Waj tauta pahrlēezinajūsēs, ka pahrtikas beedribas nederīgas — kaitīgas? Waj tās sawu sčrauslo mehri fāsneeguschās jeb waj tās patahwuschās uf „Baltijs saweenoto pahrtikas beedribu komiteju“, tā uf sawu usīzamo aīš-bīltni un gahdneeku? — Jēb waj galu galā žīs tahds tahdas kļūsbas eemēstis? — Žeen. laštāji, apstāstām ishūmā muhsu pahrtikas beedribu gaitu, weīfīmi un panahsumus — waruhst, ka tahdā sīnā atradīšim uf eepreešč mineteem jautajumeem pareižo atbīdi.

Kad muhsu pahrtikas beedribas sčahla zeltees, tad katrai jaundibinātai beedribai bija moščs un rofīgš gars, tā eeshejā tā ahrejā darbībā. Ģemeheletes waldēs ložēli publējs eepasīhtēes žil waredami ar tirdsneezības darbību un mahkslu. — Wīni apmēsleja žitas lihdsīgas beedribas un weīfalūs, lai redsetu, ka žiti rihlojās lihdsīgos arodos. — Beedri pīnā sčaitā jo dīhwi pēedālījās pee beedribu generalšapulķēm. — Katris beedris mudināja un sčubināja žitus eestahtees par beedreem pahrtikas beedribā. — Waldēs ložēli rūhpējas par kreetnu un lehtu preešču apghadāschānu, raudšija peewilkt weī-kalam pīrješus u. t. t. Lai gan wīš eesahšams ir grehts, tad tomehr gada galā bija redsami apmeerīnajošči augli. Det daschā pahrtikas beedribā tapa leeta žitāda. Žentīgee spēhki sčahla pagurt, tai weetā atgahjās „weīkālneeki“ — sawā sīnā. — Ģeepēschi atšlaneja gala sčreedums: beedribai jāsehdj weīkals ar tik un tik tuhstoscheem leelu saudejūmu. Pēhrnājā gadā aplahrt želotājs rewīdents Sčerebjatowa īgs it gāīschī norahdija daschu tahdu beedribu gala mehri, kuresch jau behdīgā sīnā ari aīšneegts. — Kā rahdas — mas beedribu ir eewehrojuschās rewīdenta labos mahžēnūs.

Muhsu lauzīneekēm, eewehleteem waldē, pateesj deesgan grehti sčīnīs grehrišs lāsīs sawu peenahskumu ispīldit bes peeteefoščās atihdsības. Tapehž tee daschurēis apmeerīnājas, kad wīnu weetu ispīlba weens un otriš, kas pee weīkala klahsč dīhwo. — Det, kur ar sčwešču naidu — kōpīgu kapitalu rihlojas, tur drihs ween ari atgadās deesgan isweizīgū „weī-kālneeks“, kuresch labprahst usnemas rihžību. Tahds „weīkāl-neeks“ wīšpīrīs eestahjās par beedri un apghadā few labu runataju, kuru beedribā, pateizotees tā runās dabwanam aetruhst pēekriteju. Sčīs nu eeteiz „weīkālneeku“ par leetas prateju un žil laimīga beedriba buhtu, kad tahdu eewehletu par waldēs ložēli. Paskaidrotis ari teel, ka tas esot droščs wihš un ka tas weīkala tuwumā dīhwjojot, tad tas waretu sčwehtīgi preešč weīkala sčrahdat. „Weīkālneeks“ top — waj

S i h k u m i.

Tīkai 30 kapeikas! Kadhā senatōs laikos šaraktītā Baltijs stahlu grahmatā lasam, ka 1813. un 1814. gados rubsu puhrs Baltijsā māsčājis tīkai 30 kapeikas; un tomehr tas esot bījis wehl grehti pīrt! Par eemestu sčahdai labības lehtībāi top peewēsts leelās naudas bābs, kuresch bija usnāhjis Baltijsā pehž Napoleona usbraukščanas Kreewijai (1812. g.).

No sčurķas apēhīs. Is Ģbzījas Waidhofenas eezītrna rāsita par kahdu sčauhščalīgu notītumu. Kāleje-meistara Sōnēla dīhwōlka isstābā guleja wīna peezu gadu wežs behrns lihds ar auktī. Nesen atpafak nakti tur eelīhduse sčurķa un nosoduse behrnam trihs pīrštus. Behrnam kēedsot aukle atmōdās un sčehļa wīfus mahžās eedšwotajūs. Kad behrnam beidsot tīka ašīs nomašgatas un rojīna sčaseeta, aukle nokrita gar sēmi un bija pagalam. Aīš leela ustrauktuma tā bija dabujuse sčs treetu.

No wīlķēem apēhīs. Is Lugošas teel sīnots, ka tahds tureenes semneeks, Ģeorgs Matolīzšs, nesen atpafak eedams uf mahjam pa leelžetu tīzīs apēhīs no wīlķēem. Pehž ihsas ismīuschas žihnas tee wīnu apēhduschī un atstahjuschī tīkai kabhās un galwas kausa kaulūs.

Nezilwejīgš darbš. Sčahūmīgu nedarbu kadhš gowu gans Pleschewā, Pōjenas provinģe isdarījis pee sawas ķēwas. Wīnam bija ar kahdu lōpu meitu mīhslēstības sčafars. Lai sawu mihlako waretu pīzet, wīnsch sawu ķēwu garība nodabūt no ķela. Aīš sēhem eemēsleem wīnsch to kahdā wā-tarā eewīhļa gowu kuhst un dēwa wīnai ar kahdu koku tā pa galwu, ka tā apreibuse tuhltit patriņa. Tad wīnsch sēwēnu ap-lehja ar petroleju un aīšdēdsīnāja. Sēwā tomehr atēhdsās, un uguni apšpeduse, sčehja uf mahžās pušt, uf tureeni wīhs tāi dēwās pafat. Sēhe nezilweks pāhehta bahšēdšīna naši un tāišjās sčewai greest rihlti pušču, tīkai uf wīnas leelo kuhščānu, lai tās tairpitu wīnas dīhwību, tas apdō-majas un līka sčewai sčehret, ka tā wīnu nenodos. Tomehr sēwā sčalīma ar bruhēm, kuras tā bija dabujuse žaur deg-ščānu un no sčlimības wāirs nepeečhlās. Ihs preešč sčawa mīšchānās tā leezīneku klahwbūtnē isstahstija sawa wihra nožēgumu, kuresch tad ari tika tuhdat apzeetīnātis un nodots teesam.

faknu augu sugas ievēlētā. Swilli, fēvīšči apatās sugas, esot labāki īshējami leželūdš un tad pahrstahdami. Bee fiahdīchanas esot derīgš sčim nolubtam pagatavotš metīnš, ar kuru palīhdībiu tad weegliki dehsit un faldēs netopot fa-lekštas; no falekšām faldem īfagot ščuburaini swilli. Laistīšanai leetojams apšlīš, bet ne aukstš afas uhdens. Burkāni esot noderīgi zūhtu, un ari kumelu barībai. Weeglišs fēmēs dehsitami beš dobem, īswellot tīkai ar markeeri stīrīpas, kuras eemeitams ari pa meesčū graudam, lai peē kaplesčanas war labāki redset burkānu rīndas. Kaplesčana esot daudš fērnīgala nekā rawesčana. Kahlī kopjami tapat kā swilli. Turnīpsčī jeb lopu rahženi jāsehjot 1 mahz, uš puhraweetas. No fapulzes ščō jautajumu papīldīnaja, kā burkānus derīgāki īstabā fīltumā īsdehset un tad īstahdī tapat kā kartupeļus, tīkai protams ne tīl dīkī, jo tad tee daudš ahtralī ūsnahkot un zaur atarščānu ari esot weegliki aptarot nefahles. Up stahdīnem newarot ar fapli ween nefahles aptarot, bet teit wājādīga esot ari rawesčana. Turnīpsčūs no fapulzes eewehleja audsīnat ari peh; agrejo kartupeļu nowahščanas, kuru tad esot wīfai teizama zūhtu barība. Bet tā, ka tad wairs newarot līft nekahdu swaru uš faldem, bet gan uš lapan, tad turnīpsčī sehlām daudš beehšāfī, ap 3—4 mahz, uš puhraweetu, zaur to tad ari ne-efot daudš par nefahlem kō baidītees. Turnīpsčī augot esot kōtī īstūrīgī pret rudens faldem un lapas teem nenofalstot pat ari tad, kad sneegš ūsnahkot, kā ta warot no lauka barot līhdš fēemai. Preešč-lahjūmu par pīamfopību nenofalstī laika truhluma deht, to atklā uš otru deenu, 18. dezembrī.

Widfemes skolotāju palīhdības beedriba 28. dezembrī, pagahjūšā gādā notureja fahrtejo gādā fapulzī faweeno-to pilsehtas elementārskolu telpās, Sumorowa eelā, Rīgā. — Bija fapulzejuščeēs ap 40 beedru. Wīspīrms, zaur slehtu balsojčānu par fapulzes wadoni tapa eewehlešs skolotāja R. Apina lgs. Geewehletais fapulzes wadonīs ūf-āizīnaja beedrus pagētoes pagodināt nelaiķa Rīgas mahzības apgabala kuratora Sawrowsta un tautskolu direktora Somsčewskā peemīnu, kō fapulze īdarīja. Turpmā pilna fapulze īsteiza pateizību Rīgas pilsehtas galwai par behmāfās telpam beedribas fapulzem un wījam tām laikrakstu redakcijam, kuras wāj nu par wēlti, wāj par pafemīnatu zenu drūfajūščas beedribas flūdīnājumūs. Tad pahrgahja uš deenas fahrībū. No gādā pahrsfata pafīnosču fahhdās fīnas. Beedribai ir 166 aktīwi beedri un 3 weizīnātajī, pa leelākī daļai pašču skolotāju preeščneezības lozeļkī, kamehr neweēns zītš no nekfolotajeem naw eestāfītīs par fawu pēnāhtumu eestāhtees beedribā par weizīnātāju un tā, ja ne wairā, tad ar peezēm rubleem gādā parahdīt fawu līhdīhstību skolotāju wājādībam un atlīhdīfīnat skolotāju publes fabeedribas labā, fahhdas (publes) daudš fabeedribas preeščstahmju praša no skolo-tajeem defīnīfāht leelāfā mehā, spēsdami pedālītees un weizīnat dahčadu fabeedribas eestahščū plauščānu un pa-stahweščānu, kaut gan wīnu teehā alga daudīfāht ir pateēfī par leelu preešč bāda nahwes; bet par mājū preešč zīlweizīgas dīhwosčanas! Netas, raksturīšā laika fīhme! Pa īnspektoru rajoneem fēē 166 beedri fadalās fahhdī: Rīgas pilsehtas rajonā — 56 beedri, Rīgas apr. rajonā — 42, Bēhju — 28, Walfas — 10, Walmeeers — 7, nefīnāma rajona — 19, ahrpus Wīdsemes gubernas dīhwo 4 beedri. Būhtu kōtī wehlejšams, lai fēē 19 beedri un ari wīfī zītī skolotājī, eestahjotees beedribā, peehūhtītu līhdš ar gādā maffu ari wājādīgās fīnas par sēwī, kā: trufānu, tehwa un ūfwahdu; deenesta rajonu, skolas nofautumu, kura ftrahdā. Beedribas eēnāhtumi — 1462 rubl. 53 kap., īfdewumi — 84 rubl. 51 kap., atklīms — 1376 rubl. 02 kap., pamata kapitāls — 346 rubl. 52 kap. Pehz tam tapa pahrawehlēti walde lozeļkī. Bija jāfīstahjas $\frac{1}{3}$ no walde lozeļteem. Īslozeļot īstahjās J. Zīhruta un Sama lungī. Wīnu weētā eewehleja J. Zīhruta lgu atpatā un Samā lga weētā Dreiberģa lgu. Newīdentes tapa eewehlēti tee pašči lungī: Razens, J. Dolīnīš un Wēhīš. Weīgās nahža dahčādī preeščlītumi. Beedribas preeščneeks P. Bermāna lgs līta preeščā pilnas gādā fapulzes deenu nolīft, newīs dezembrī, bet janwari, to ari peenehma, nolīfdami fapulzes deenas nahlotnē uš janwara m. pīrnāmām deenam, apmehram uš 3., 4. janwari. Skolotāju beedribas konzertu nahfoščā wafarā pahrrunaja jo fīhī. Konzerts farihlotjams uš jūnija wīdu, uš to laiku, tad Rīgā top noturetas Sīnību Komīfījas wafaras fēhdes. Pēe konzerta dīwīntu eewehlesčanas nolēhma palīft peē wezās fahrībās. Beedribai par palīhgu eewehleja komīfīju, kuras ūfdewums ruhpetees par konzerta kreetnu farihloščānu. Ščīnī komīfījā eewehleja fahhdūs feičūs tungūs: Sigmundu, Gerīnu, Ahrģali, Dreiberģi, Samu un Bāču; kandidatos palīta: Gaajneris, Wodnēeks un Wrehmans. R. Apina lgs garaķā rakstā wīspīrms aīstrahbīja, kā, kā īf dahčām fīhmēm esot preeščams, tad skolotājī māf īnterefējotees par tahdām leetam, kā: kopīgu pulzeščānos un fawu wājādīsbū kopīgu pahrruna-ščānu, fawstarepeju ūfmbīnāščānu un ūfjātrīnāščānu fawā grehtājā darbā, pat māfā palīhdīfība tos māf pēeweltot, — wīnus īnterefējot wīswairāf materiāli labumi leelā mehā un tā kā beedriba fšīmhīščām tahdūs newarot dot, tadēh wīni beedribā ari nemāf neeestāhjotees, jo no apm. 1000 skolotajeem Wīdsemes gubernā ējot eestāhjuščeēs tīkai apm. $\frac{1}{10}$ daļa. Lai nu tomehr ščos „materialīstus“ pēewīltu, tad A. lgs līta preeščā pēē beedribas nodībināt kopfīhīwī beedribas behrneem, kuru apmēl Rīgās skolas un weetu bīroju, kur būhtu dabūjams fīnas par „wafanto“ skolotāju weetu labumi. Kā fšos dīwūs, tā ari wehl treščō A. lga preeščlītumi, farihlot Rīgā no beedribas puses jautajumu un preeščlahjūmu wafarus, nodewa walde fīnāščānā. J. Zīhruta lgs līta preeščā ruhpetees par ahtīfā palīhdīfībū preešč beedreem par wēlti un lai aprumatos ar dahčādām tīrgotāmām un apīeefām, kuras dotu beedreem prezes par pafemīnatām zenam. Aī fšos preeščlītumūs nodewa walde fīnā. Dreiberģa lgs līta preeščā beedribas pīlņu fapulščū laīkā farihlot mahzības līhdīfektu u. z. uš skolas darbēm fīhmejofšos leetu īstahdī, kam fapulze pīlņīgi pēerīta. Bēf fšēmē tapa pahrrunātī aī wehl zītī preeščlītumi, kuru wīnu noluhšs bīja tas — weizīnat beedribas atbīdībū un fagahdat fawēm beedreem dahčādās ehrtības. Sapulzī sahā plīft. 11, kaut gan īflūdīnātš bīj plīft. 10 un beīdšā plīft. 3. Būhtu kōtī patīhāmī, ja skolotājī nahlotnē aī pašči eewehrotu notēktu laīku un neaprobefšotos ar to ween, kā to praša no fawēm skolenēm. K. A. S.

Waltijas domenu pahrwaldē semfopības ministrija nodomajuse dibinat tā fawtko domenu īnspektoru amatus, lahdi jau zītur pahstahw un īsrāhdījuščeēs par kōtī derīgeem. Ščō eerehdnu ūfdewums ir, pahrluhkot kroma īhpafčūmus, kuru, wīsmāf Wāltījā, sahrt arween māfāf eēnef, wāj nu tapēh, kā nomneeki neīsdara wīfūs wājādīgus pēenāhtumus un īf fēwīšči ehkos nolāīš, tā kā nahles grehtī kroma mūīščas īfnomat, wāj ari aīf zīteem kahdeem eēmeēleem. Wāžu awīses ari kōtī wehles tahdūs īnspekturuš, eewehrodamas, kā ūf preeščū waretu atlahrtotees jo beehšāfī tahdī gadījumi, kur wairāfī femneeki fametās ūf weenu roku un kopejī nonomā kroma mūīščū! Ar tahdu dōudšgalwainu nomneeku būhshot grehtāla īstīščāna, nekā līhdš fšim ar weenu nomneeku ween. Bēf tam tee pašči laīkrāfīfī īfāfā wehleščānos, kaut fšīnīs īnspektoru amatos eējektu tahdās pēfonas, kuras pafīhst weeteios apīstahfūs un prot ari weetejās walodas.

No Karlšades. 29. dezembra rīhtā fšejeenes Wītes swējas fabeedriba dēwās ūf jūhtu, lai wīltu wadu. Kad loms bīja apmēstš, tad īsrāhdījās, kā wads naw wīs nogrīmīs dibenā, bet palīzīs pēldot pa wīfē, kur to fūga (fšahgans ledus) ar wehju dīna jūhrā eēščā. Treilīnī, ar kureem wads weffams pēe malas, pahrtuhka un nu zītš nekās neatlīta, kā dīhtees wadam patāt un to fšēhpēt laīwās. Bēf kamehr to eēspēhja īdarīt, jau ari swējneeki tīfko no malas wairs bīja faredsāmī. Tīkai pateizotees fāimīnu swējneeku palīhdīfībai un pālēnam laīkam, īfdewās bēf nelāimes ar īglahbo īpāfī wafarā tīft malā. Swejneeks.

No Rokneses. Mūhfu dīsedāščānas beedriba jau labu laiku atpatāf ar eewehrojāmu balfu wairumu nospreeda pēdalītees pēē 1901. gādā Rīgā farihlojameem dīsedāščānas swhēhtleem, ja tahdūs waldbība atkāus un ūfdewa preeščneezībai, lai ta par to pafīno swhēhtu rīhlotāju komītejai. Līhdš fšim tomehr Rokneses dīsed. b. edribas wahdu neesmu lahjīs pēeteelūščos beedribu faratīnos un zīt fēmu dabūjīs fīnat, tad no Rokneses beedribas rīhlotāju komītejai līhdš pat pēhdejam laīkam naw pēenāhtīs nekahds pafīnojums. Janzīs.

No Lubanas. Lubanas bāfīzā, kur nu jau no pa-gahjūščā pafawāra deewfālōščāna netīla notureta, kā „Rīg. Tagl.“ fīno, seemas swhēhtu pīrnā deenā mahzītājs Alēf. Rade esot pīrnō reīf deewfālōščānu noturejis. Aī seemas swhēhtu otrā deenā deewfālōščāna notīfufe.

Tautskolu stahwollis Kursemē 1897./98. mahzības gādā. „Rīgas mahzības apgabala žirkularu“ pag. g. 11. num. nodrutātš īfīwītums īf Kursemes skolu wīrwaldes fīnojuma par ewangelījuma luterānu laukstoku stahwollī Kursemē 1897./98. mahzības gādā, to fšē atstahstīfīm.

Kursemes skolu wīrwaldes pahrsīnā 1897./98. mahzības gādā stahweja 343 laukstokas; tā tad 4 stokas māfāt, nekā gadu eepreešč. No tām Dobeles aprīnī ir 50 stokas, Wālfas — 32, Lutuma — 39, Lāfū — 43, Wīpūtes — 37, Grobīnas — 37, Kuldīgas — 28, Wēntspīls — 28, Jaun-Zēlgawas — 38 un Wīstēs aprīnī — 11 stokas. Stokenu pahrsfāt gādā bīja 21,437, no teem pīrn-seemneeku — 8147 (puīfēnu 4270, meiteņu 3877), otrseemneeku — 7299 (puīfēnu 3827, meiteņu 3472) un treščseemneeku — 5991 (puīfēnu 3349, meiteņu 2642). Bēf tam angščmīnetās stokās mahzījās 4. un 5. seemu 2103 puīfēni un 678 meitenēs. Ja fāhīhdīfīna otrseemneeku staitu eepreeščejā gādā ar treščseemneeku staitu pahrsfāt gādā, tad redsām, kā 1217 stokenu treščō seemu naw palīfūsčī pagāfīna stokā. Mahzības apgabala walde īf aīstrahdījufe ūf fšāhdu lītuma neeewehroščānu.

No 8147 pīrnseemneekēm pahrsfāt gādā eestāhjas stokā bēf kahdas preeščmahzības 245, tā tad 3,0 proz., kamehr 1896./7. mahzības gādā tahbu bīj 3,7 proz.; turpretī tahbu, kuru jau prot laīft un rakstīt pa krewīfī un pa latwīfī bīja 176 jeb 2,2 proz. (1896./7. gādā — 1,9 proz.); pahreē dahčādā mehā prata tīkai pa latwīfī laīft, no teem 561 pa latwīfī laīft un rakstīt.

No fīnojuma redsāmš, kā deesgan daudš skolenu notāwē stoku bēf eewehrojameem eēmeēleem; tahdu skolu, kur tahdī notāwējumi naw notīfūsčī, īf tīkai 27 proz. no wīfā skolu staita. Tomehr nomanāmš, kā fšāfī fīnā pafāmām apīstahkī labojās; ari fōda naudas par notāwētām deenam sahrt arween fahrīgāf pēēfīft.

Skolotāju un palīhgu pafīfām bīja 454, neeestāftot rokdarbu stokotājās, kuras, ar māf īnehmumeem, īf gandrihš wīfās stokās. 19 skolotajeem nebīja skolotāju teeftu. Skolo-tāju algu fīnā nekahdas pahrmānās neesot notīfūsčās un algas warot atstīft par pēeteelūščām preešč lauku skolotājām. Wīfū 343 skolu ūf turām pahrsfātā gādā īfdots 161,127 rēf.; no teem preešč skolotāju algām 117,767 rēf., apfūrina-ščānai un apgāfīmosčānai 36,368 rēf., prozentu nomāfjai par aīnehmumeem preešč stokas namu būhwes 2154 rēf., mahzības līhdīseemē 4339 rēf. un skolu biblioteku papīldīnā-ščānai — 499 rēf. — Lauku pagāfīfī māfahjūščī skolu ūf turām 142,397 rēf., mūīščneezība — 14,774 rēf., no bāfīzju naudām eēnāhtūsčī — 1400 rēf. un no skolām at-wehīeteem kapitāleem prozentu eēnāhtūsčī — 2556 rēf. Zaurmehā īfātrās stokas ūf tūreščāna īf māfā par gadu 4697 rēf. Skolu bibliotekas bīja pēē 190 skolām. No tam redsāmš, kā gandrihš puseī no Kursemes laukstokām naw wehl skolu biblioteku.

Zrlawas-Ruhku Labdarības beedriba otrajos seemas swhēhtos — dīefsmu fīnam plūhšot, nofīwīneja fawūs 10 gadu pahstahweščānas swhēhtūs. Swhēhtu atkš bīja deesgan jūhfmīgš. Wīspīrms atfāneja būhru kara maršč, kurešč atstāhja dīklu eēspāidu ūf klaufītojeem, tam fētoja 10 gadu darbības pahrsfātš. Pehz tam nahža apmēi-zīnojumi no fāimīnu beedribām un beīgās atfāneja Wēf-wīhra-Bīrtmana prolōgš labdarības beedribai, kurešč sahktās un beīdās ar tāutas dīefsmju: dīfeedot dīfmu, dīfeedot augu, dīfeedot mūhščū nodīhwoj, un tīkā jāfīmīgī fanemts no klaufītojeem. Wīfū fšō swhēhtu aktu kuplīnaja un dārīja pēemīhīgu rīttērščāfneeku dīseedotojī kades lunga wādībā, nofānabīnādāmī wairāf dīefsmās. — Teatrs neātīhājā ma-faku eēspāidu ūf klaufītojeem tā swhēhtu atkš. Lugu „Saw-dētš gods“ weeteēe spēhkt teeščām bīja fapratūsčī un īsrāhdē īspēlnājās apmekletāju ūfslawu: Upmaleščū kundše, Lejīnās jīšē, Seedonīšā un Duhdes lgi, — tāpat aī zītī spēhktī tehloja pēeteelūščī labī. Publīka jau eepreešč bīja ūf tēzeju-šē weeteēeem spēhteem — fīnādama, kā nebhš par wēlti,

dahšč pat tahlu zeku bīja mehrojīs, tadēh aī teatru ap mēkletāju bīja tīdāudš, kā plāščās telpās īsrāhdījās par ma-fām. Sīrīgīgāis paldees akteereem un tahdš pātš wīfēem-šas pēedalīfūščeēs beedribai un kuplīnājusčī tās swhēhtūs-zaur to aī semfopīs dabūja kreetnu bādījumu. Labās fēl-mēs nenogurīfōščēm darbīneekēm atbīhības druwā!

Pasīhstamāis swesčneeks. **No Dīschuhfīes.** Seemas swhēhtu pīrnās deenas (25. dezembra) pawafarē bīja no weetejās damu komītejas beedribas namā farihlotš seemas swhēhtu wafars preešč fšejeenes skolas behrneem (pa trim skolām kopā 357 behrni). Wēhnuš eepreezināja ar eglītī un dahčādām balwām, kuras bīja eegahdātās par lahprābtīgi dahwateem līhdīseem. Wēhni eepreezināja fawūs wezātūs un pēederīgūs, kuru bīja fāradūščeēs leelā daudžumā — ar deklamāzījām, dīsedāščānu, dīhwosčām bīldēm un behrnu teatri. Īsrāhdīja Teodora „Meera engeliš“ un lūdfīnu „Seemas swhēhtos“, kura fēwīšči labī īfdewās. Dīsedāščānu kuplīnāja weetejās orķestrs. Tīkai jāwehles, lai turpmāf fahhdos īrīhtojūmos behrni fawās deklamāzījās netīftu traušetī zaur zītu klah-tesofšo dīktu runāščānu un stāgafčānu, kā tas fšoreīf bīja. Zītādī īrīhtojūmos bīja labš: jūtās līhgīmī un laīmīgī īr behrni, īr wīnu wezājī.

No Jaunpīls (Kursemē). Jaunpīls Sādraudfīgā beedriba otrā seemas swhēhtu deenā, 26. dezembrī, farihloja teatri. Īsrāhdīja A. Alunāna skatu lugu „Leelpīls pagāfīa wezāte“.

No Lutuma. Lutuma palīhdīfības beedriba īsrīhtoja seemas swhēhtu otrā deenā teatri ar fētojofču deju. Īsrā-dīja lūgās „Glahhts“ un „Wēltas pūhrs“. Ūbās lūgās weefojās Swahrguku Edwards īf Rīgās, pīrnā lūgā kaseera Wīlta lomā un otrā lūgā — Eīsebīfusa lomā. Pēdējā lūgā weefš nōdēdaīa wairāf kuplējas. ... kalmš.

No Wēntspīls. Wēntspīls pilsehtas bankā, kā „Rīfšfl. Wēstn.“ fīno, eewehrotās dahščas nepareīfības, tā kā ofīzīālī eekufīnātš jautajums fawkt pēē atbīdībās bantas ad-minīftrāzīju un pilsehtas walbī.

No Leepajās. Drihšā laīkā Leepajā nodomātš at-klahkt mahzības eestahdī, kuras wājādīfībā jau sen fīpīri fōjūsta — tīrofneezības stoku. Ščō eestahdī, kā „Rīfšfl. Wēstn.“ fīno, dibīnāfshot kahds tīrīfneezīfās īfglīhtības laukā labī pafīhstāmš darbīneeks L. lgs īf Rīgās. Preešč skolas eegubts fēwīfčēs namš. Skolas atklahščāna laīkam notīft nahfoščā pawafarā.

c) No zītām krewījās pusem.

No Schaines (Kounas gub.). Naktī no 17. uš 18. dezembrī fšejeenes meēstīnā tīka īdarīta pahdrofča fah-dīfība: īf fšejeenes trahzī un aīdewu kafēs īf faga 42 pudūs fmagu naudas fīfapi. Sāhdīsba īdarīta zaur logu, bet tā kā fīfapīs bījīs leelāfš tā logs, tad logam blakūs īf fahgetī tīwī balķī. Bīhīnams, kā newēns fagtu rīhībju naw pamanījīs, lai gan kafēs mahzī īf wairāf eēfšīwotāju. Sagkī mīnētō naudas fīfapī aīfwežuščī ūf netahlu eefōščēm truhmeem un tur to atlaufūsčī wāj atstīfūsčī ar kahda weetejā kareja ah-mureem, kuras tee īf karejam pēederofčās fmehdēs bīja īf-fahgūsčī. Tēz, kā tee fmehdī apīstīfījūfāf ar petroleju ūf mehgīnājūsčī to aīfdēstīnat. Dahščas pēfonas apzeetīnātās, to starpā aī karejš, karam fmehdē īfslāfsta. Sēlādrās naudas, kā runā, fīfapī bījīs wairāf par 10,000 rubleem un ar wīseem wehršpādrīeem ap 35,000 rubtu. — Pēē fšī fīnojuma, par fšejeenes trahzī un aīdewu kafēs fīfapja fahgčānu wehl waru pēebīst, kā sagkī fmagō dīfēfš fīfapī pa logu īfzēhlūsčī un pa fīdām (tōkeem), kuras tee logā eelīfūsčī, to ūf flīdīnā-jūsčī ūf dīwējām blakūs fāfēetām ragawām un ar dīweem fīrgeem — tas wīfš no pēhdām redsāmš — to projām aīfwežuščī aīf Wārdīfču fahdīščas un tur truhmōš fīfapī fādaūfījūsčī. Ūbās weētās tee atfahjūsčī fawūs rīhīfūs. Naudas fīfapī bījūsčī wairāf tā 11,000 rubtu; wehršpāpīrūs sagkī naw aīstīfūsčī; aī apzeetīnātš wehl newēns naw. Ščī sahhdīsba fīfapī atgahdīna preešč pahrīs gadeem notī-fūfō Luzeš pagāfīa waldeš naudas fīfapja īf fahgčānu. Bēhdejāfī sahhdīfāfī pēhdās atdīfina līhdš kroma Wīfas pagāfīam, Kursemē.

No Tīfīfās. Tīfīfās awīses pafneedš fīhtakās fīnas par 19. dezembrī 1899. g. un wehlāto deenu semēs trīhī. Kā „Rawfās“ fīno, 22. dez. puļfēn 10 no rīhta Achallalāfā un apfāhrnē atfāhrtojusēs semēs trīhē fāweenotā ar grūhdeenu. Lai gan trīhē nebīj nezfī leela, tomehr zaur 19. dezembra semēs trīhī eebāidītee eedīhwtōjāfī leelās īf bāllēs īstehjā no fāweem dīhīwōfkeem ūf eelu. Zaur pīrnō trīhī īf apīstāhdētas daudās mahzās, kuras dabūjūsčās plāfīfās. Dahščās mahzās plāfīfās īf tīf eewehrojāmās, kā draud breefsmās. Achallalāfā atbrauzīs Tīfīfās gubernatorā weetas īspīldītājš J. N. Swētsčīns ar ahrsteem un fēldīchereem, kuru fawktī palīhāfā kara un weeteēeem prīwatahrsteem no Achāzītās un Ałčūras. Gruwesčūs atrotot atrāstī daudfī eowainotī un fāktropfōtī. Ģemāīnotēē pehž pīrnās medīzīnīfās palīhdīfības sneegščānās teel nowēstī pilsehtā. Īfrahščāna turpīnās. Ap 3000 semneeki, kuru wehl laīkā paspēhūsčī atstāht dīhīwōfātš un tā īglah- būščēs no nahwes — palīfūsčī bēf pajumta. 13 fahdīščās semneekēm gandrihš wīfā mānta un lopi gahjūsčī bōdā. Naktīs aukstums sneedjās līhdš 26 gradeem. Leelāfā dala behrni īf īglahbūščeēs zaur to, kā nelāimes bīhīdī tee bījūsčī pēē lōpeem, kuru bīja aīfūhtī dīrdīt. Achallalāfā nowēstī daudš bahrenu. J. N. Swētsčīns Achallalāfā nobrauzīs tuhtīt dēwās ūf īspōstītājām fahdīščām, ūf nēmdameēs wīspāhrejo pahraudfībū par dīhīwū aprātko glāhbīščānu, no kureem dahčūs īstrot wehl ar dīhīwībās fīhmēm un par eewāīnoto un fāktropfōto — aptōpščānu. Pehž „Tīf. Wīstōfā“ fīnam ap-fahhdētās fahdīščās notīfūsčī trīhš apāfščīsemes grūhdeem: pīrnās — fīpīrīs, kās wīfū fāpōstījīs, otrīs daudš māfās — puļfēn 5 un 20 min. deenā un treščās tīfko fājuhtāmš grūhdeēs — puļfēn $\frac{1}{2}$ naktī. Saldātī un weeteēē eedīhwtōjājī turpīna atrāfčānu ofīzēru, aprīnkā preeščneeka, un weeteēo polīzījās eerehdnu wādībā. Achā-lalāfās pilsehtas walde fūhtā wairāf zēttūsčājam fahdīščām māfī un zītās pahrtīfās weelas. Pehž Nāwāgīfās pulka lomāndēera fīnojuma, gruwesčūs īstrotot par trim fahdīščām atrāstī 64 līhī. Wēfeli palīfūsčī eedīhwtōjājī, īf pāfšči behrni, zēšč aukstumū un fīltu drehbjū truhlumu.

Sībīrījās dīfēļsešč. Pēhn jūnīja mehnefī tīka nodota leetoščānai Wīfāfālās līnījā no Tīhītās līhdš Sre-

teeffbu dorfhanu weenam waj otram bija jaspreefch pafchat „wisas eefchejad darifchandas patftabwigai“ republikai. Tad wehl nolihgumā bija winetas mafal fwarigās leetas, tā tizibas bruhwiba, laba apeeschanās ar eedfimtneekeem un la ahrfemnekeem teeffba eegubt sem.

Bet jau nahlofchā gadā bija lahdās neparedjēts notifikums, kas leetu attibstibā eeweda pamifam jaunu faktoru. Un fchās notifikums bija selta laulu atrafchana Transwala un dahrgajam metalam litās peemihdam pafifftamais lahdās. Tuhftofcheem fweffchneeku fapluhda semē, it ihpafchi angfi, kuru flaitis ar laifu klwa pat leelās nelā pafchu buhru. Kas gan nu buhream wareja ņemt par taunu, la wini fweffchneekeem pilfonu teeffbu eeguhfchanu padarija arween greuhfalu un greuhfalu, jau weentafarfchi aif ta pafcha eemefta, lai tee winus beigu beigās tautas padomē nepahibalfotu un wendodu weentafarfchi Anglijai. Sablumā pilfonu teeffbas wareja eegubt pehz diwu gadu ufturefchanās Transwala, bet maf par mafam fcho laifu pauglinaja lihds 15 gadeem un tā la nu meera zefā ahfemneeki newareja tift pee ftubres, tad tee fimehgfinajās ar fawebrefibu un nobewibu, pehz lam nahja pafifftamais Dfchemfona eefrukums. Eefrukumam buhri drihs padarija galu.

Bet nu angfu koloniju walde Tfhemberlana perfonā uftahjās attlahti preefch eebruzejeem. Prezidents Klūgers un tautas padome dafchās weetās pefchaps pret angfu prafjumem un pat bija gatawi, pilfonu teeffbu eeguhfchanas laifu pahifinat uf peezem gadeem. Bet tahfai wini wais negribefa eet.

Ahrfemneeki nu pefchama fchahdu ftahwolli: „Mehs semē efam wairakums un efam nobihinjufchi winas lablahjibu, tapat ari mehš wairak nekā dewinas dakas famafajam nodoflu, un nu mums nebuhs bruhwi lihds balsot, tā ta nouda teel ifdota! Lai nu mehš tā alli uf witeem laifeem padodamees nedaudju wihru rihfojumeem, fuzi iglihtiba finā daudf femai par mums, kuru peelufkufamiba atfal un aikal pefchabijufēs, fuzi mufs apiefch un aprobeffcho, kur ween fpehdami. Un tas noteel tahdā semē, fuzi mehš zaur nepedodamas augftādibās darbū efam dewufchi finamu neaktaribu, bet pahf kuru mums wehl tomehr ir wirwaldibās teeffbas.“

Uf ta nu buhri atbildea: „Kas gan fuzis fchos laudis semē, kuzas dehš mehš efam jihnjufchees un zeetufchi? Za ir muhfu. Un waj fweffchneeki seltu warubht atnefa few lihds? Wini naw ar to meera, la mehš wineem atkaufam if fchās semē ifweft miljonus un atfal miljonus, wineem wajadsetu wehl femifchus atweeglojumus pee nodoflu mafafchanas. Wihfta meera dehš atfal efam atweeglinajufchi wehleschanu teeffbu eeguhfchanu. Za mehš daritum wehl to wairak, tad mehš pafchi ar fawu roku ifahjzinatum fawu neaktaribu. Bet ja fcheem laudim nepatihl muhfu iglihtiba un walfts eerihfojumi, kapehz tad wini neet no kureenes nahfufchi.“

Kara fimas.

Uf ahrfemem 10. janwari (29. dezembri) mums Dr. R. B. rakfta: Angeem tatschu ideweēs, atifft buhruš no Zefar-Rampa pafalna (pee Radifmifās). Generalis Weits pafinojis pa helio-grafu, la fefteenas rihstā buhri uftahfufchi ufburtt ta pofifijam pee Zefar-Rampa un Wagona talna. Ufbrukums ifdarits ar leelu pahfpehfu un fparibu. Dafchi apzeetinajumi uf Wagona talna tufufchi trihs reifes no buhream eementi un atfal no angeem panenti atpafat, protams no abām pufem ar leeem faudejumeem. Zihna igufe lihds 1/8 wafarā. Weenā angeem atneemā pofifijā buhri turefufchees zauru deenu. Weidof, pefwatarā, nitnam pefrfona negafim traktojet, angfu Dewonfchiras pufkam ideweēs ar fchitfu pahibifibu buhruš ifdofht if apfehstās pofifijas. Buhru faudejumi efot leel, daudf leelat nekā angfu. Sewifufchi buhfbihu ifrahbijis angfu pallawneeks Hamiltons uf Wagonu talna. Angfu faudejumu listes wehl neefot faftahditas, faudejumu leelumis tiffhot pafinat, tiffhds la wif kritufchee buhfbot apfkatiti. Ta tad fchoreif Radifmifās garnifonam pafweifes. Sadomā nu gan, la buhru pawifam nebuhs wifai daudf bijis, tee pehz fawa paraduma, garā ftrehneeku linijā iftaifiti buhs rihstā gafimind pabrteifufchi angfus, iffofinufchi tos no pofifijam un generalis Weits labi famanijis, la ap fcho palatnu litenti war greiftes wifst ta garnifona litentis, ufbruzis wifchem fpehteem, tahdus warejis fadabuht un galu galā ari ifdiniš buhruš if eefarotam pofifijam. Bet ar fahdeem upureem? To jau nu drihjumā dabuhs finat. Kefā finā ari uf buhru wadibu kriht waina, la ta, kur jau reif buhream ideweēs eementi tift fwarigās Radifmifū pahf-waldefchās pafalnes, naw fanehmufe leelatus fpehkus, lai tās paturetū famās rotās, bet lafwufe, la faprotams, ne-leelo buhru pulzinu atfal iffweeft. Bet ari angfu upuri drofchi nebuhs mafee, jo zitadi jau Weits tos buhru tuhlt pafinojis. Angfu awifes nu preeka pilnas, la ari buhream tatschu neefot labi, tiffhds la tee mehginot ufburtt. Bet tā igahjis ar Bullera demonftrojiju, par to noko nefino. Tomehr, la Radifmifās garnifona ftahwolliš naw labais, to atifft ari angfu awifes. Protams, la jihnotees tifa ifleetots daudf munizijas, angfu awifes baidas, tad Radifmifā garnifonam nefahfot peftruhlt munizijas, zaur to tas buhtu ahfraf pefspeefst padotees, nekā pahrtikas ftahwolliš to praftu. Awifes nu nemeerigās, la Bullers wehl nemehgina ufburtt kuhream pee Kofenfas, kur tagad angeem tur wairak nekā 30,000 wihri. Ar 10. janwari (29. dezembri) eefahflās Londonā jau a ftotās diwifijas zefchana fuoēs. Schi diwifija tad februara fahfuma nonahs Deenwidus-Afritā. Angfu leelgabalū firma „Witkers un Matfims“ dabufufe no waldebās ufaizinjajumu, pagatawot fteigufchus tift daudf abtrefchabnejus zeetofchana leelgabalus 4 un 6 zollu, zil ween tift eefpehjam.

Uf Moderas lehgera fino, la buhri efot tahdās pofifijas tift-ablu ifteepufchi un uimetufchi tift daudf apzeetinajumus, la to apfahfibi wajadfigi wifmaf 30,000 wihri. Tahdi melnee preegi ifteikuschi, la leela dafa buhru atfahjot Ragersfontenas pofifijas (eepretim lorda Mejuena pulteem) un dodotees uf Kolesbergu, lai tur pahibfetu buhream jihnā pret generali Frentfchu. Pehz angfu finam buhri tur wehl pahrwaldot zefu uf Dranfchās upi. Preefch tahdam deenam angeem bija ifdeweēs pee Sunifeidas pahfsteigt tahdu buhru nodafu un fanemt pahfdefmit zilwekus wangubā. — Tagad ifrahbijees, la fchee fawangotee Kofjemes afritanberi — angfu pawalftneeki. Tee tad nu la dumpineeki tiffhot bahrgi teefati, nofobiti ar nahwi. Pa tam gan buhri pee Kolesbergas fawango-jufchi 70 angfus, bet no wangineeku ifmainifchanas angfi negrib nekā finat. Pehz finam if Blumfontenas buhru kara fpehks tagad ftaitot 70,000 wihruš. Ufturas un munizijas teem peeteelot 5 gadeem. Tas nu buhs pahfpehleti, bet kaftrā finā angeem leelas puhles ar buhream tift galā un tee kerās jau pee eedfinto, melno pefnemfchanas kara pulkos. Lihds fchim gan tas noteel tift ar aprahbijumu, la fuzjās jau eedfinto nefeuhot, tos pefnemot tift preefch grahwju rakfchanas, la nefejus un flinneeku topejus. Bet tagad angfi aiffauufchi wifus baltos robeschu fargus pret kafereem un to weetā no-ftahbijufchi aprunotus melnos. Domā, la fchahds folis waretu ifrahbitees par wifai neapdomatu, melnee waretu fabeedrotees un weentopus zelt dumpi.

Uf ahfemem 11. janwari (30. dezembri) R. B. rakfta: Sinojumos no kara laula atfal maff pahftraufkums. Waj nu angeem naw nefa laba to finot, waj „debes“ pee Radifmifās opmahfufēs, la generalis Weits pawifam newar, la folijz pafinat, zil leeti ta faubejumi. No Frera lehgera teel telegrafes, la no buhream buhfbot leels flaitis eewainotu, jo to apzeetina-jumu ftarpā, femifchki pee Witi zeetofchana, wairak weetās ufwilfts Sarkanā kruffa karogs. Bet zil daudf ihfi buhream eewainotu, ta neweens ihfi nefin. Generalis Bullers leelas joprojam fefchot meerigi Frera lehgeri, no wifās demon-ftrojijas leelas nekās naw ifnahjis. Londonas awifes gan uf papira taifa fmalts kara planus, la generala Warena diwifijai, kas tagad pee Iffortas, wajagot apeed buhream opfahrt un mehginat teem ufburtt no fahneem, generala Bullera pulki pa tam warot ufburtt no preefchās. Bet uf pafcha kara laula fchee plani neelēlas ifwedami. Rahdas, la angeem par wifam leetam truhfti leelgabalū. Paeēs mehnechi, kafedr tee dabuhs tagad paflellētos abtrefchabneja leelgabalus uf Deenwidus-Afritu. Un buhri tiftam drofchi eekems Radifmifū, kas preefch teem buhs no jo leela fwara, jo lihds ar to to rotās kritis ap 40 angfu leelgabali. Gra-natas tagad buhri ifgatawo fawā pafchu walfts fabrika Zohanisburgā. Kaftrā finā pee Tugelās upes angeem atnemtee 11 leelgabali tagad buhream foti noderigi. Ne jau welti Transwolas prezidents Klūgers pirms kara teijis, tad to darijufchi ufmanigu uf to, la angfi fawedot uf buhru walfts robescham leelgabalus, la tas jau efot labi, tad tiftai buhream jauftanotees, la dabuht fchos leelgabalus rokā, to atgahnees pret angfu ufburkfumeem. Generalis Frentfchs atfal ifdarijis mafu demonftrojiju uf Achterongas puft, pee lam tam pefrim ftahjufchees prahwi buhru pulki, tā la angfi drihs aifahfufchees. No 1. lihds 6. janwarim (21. — 25. dezembri) teem kritufchi, eewainoti un „nosudufchi“ (lafam fawangoti waj aifmufufchi) pahri par 200 wihru. Angfu awifchu korefpondenti afahs fcheshlas pvr buhream, la tee ifturotees nefehehlīgi pret eewainoteem, aplaupot kritufchos un eewainotos. Bet zil if privatwehftulem redfams, tad buhri taifni ifturas daudf zilwehigati, nekā angfi un ghōdā daudf labaki par eewainoteem. Rahdā Transwolas waldibas telegramā finots, la amerifkonu konfulim turpmal neefot teeffbas weft angfu pawalftneeku darifchanas. Semelis tas, la buhru waldiba newehlas angfu aifftahwa, tapehz ta agrafais amerifkanu konfuls Manrums bija buhream fagahdajis nepatihfchanas ar to, la tas apghadaja angfu wangeneelus ar naudu, zaur to pefdejee protams jo drihfat wareja tift pamudinati uf behgfchanu. Wahzu twaifoni „Serzog“, kas 2. janwari (21. dezembri) bija Delagoas lihzi no tahda angfu kara fuja apturets un nowēst uf Durbanu, angfi tatschu palaidufchi. Bet pirmāis apfihlatais twaifonis „Bundesrath“ wehl Durbanā un fagabda fawu litenti.

Wahzija. No Berlinas mums rakfta: Politifā dshwe atfal fahfufēs. Wahzu Kefars Wifums 11. turejis 9. janwari (28. dezembri) uf Charlottenburgas tehniifkās augftskolas fimis gadu fwehtleem runu, kuzā wifpirms afrahda uf leelo lomū, tahdu fchimbrihfcham fpehlē wahzu teknika. Tehniifkam augftskolam ari efot nopeetni fadfhwees ufdewuni, tam fawā finā buhfbot jaispildot ufdewumi, kuzis atrifinat lihdsfchinesjās ftrahwas ifrahbijufchās par nefpehzgām. Kefars atgahdina galā, la fabeedribai fwarigi pefnahkumi pret ftrahbneekem. No ta tad dafchās awifes fpreech, la warubht kefara uftatos atfal notifufe mofa maina, la „Stumma kurfs“ buhfbot iffchwiojis fawu laifu. Tahfai teel foti eeweh-rota kefara Wifuma telegrama Wirtembergas karalim, kufefch fawā walftinā paf ufnehmees flotes fabeedribas wadibu. Telegramā kefars afrahda, la pefhejā laika gadljeent, kur no angeem apfihlati wahzu fuji, rahdot, zil neperezefchami efot Wahzijas pafchās fuhras fpehkus ftipinat. Domā, la fchi telegrama pamudinajufe ari angfus druftu pafteigtees ar ifmeklefchamu pret apfihlāteem wahzu fugeem. Ruga „Bundes-rath“ wedamais teefot Durbanā iflahdeis, lihds fchim nekās fchahbigis neefot atrafst. Iffludināts prufchu walfts bu-dfchets 1900. gadam. Cenahkumi un idewumi fwarftas ap 2472 milj. marku (1145 milj. rubku). Pefhejā gadā eenahkumi pawairojufchees par 145 miljonem marku. Cenahkumu atlikums fahmehā ar idewumeem notezefufchā 1898./99. gadā fneedsees uf 84 1/2 milj. marku (39 milj. rub.) No teem 50 miljoni ifleetoti preefch dfeifszefu parahdu deldefchanas.

Aufiro-Ungarija. Ar jaunās ministrijas faftahdbifchānu neweizās. Dr. fon Kerbers turpinaot fawās farunas ar dafchabu partiju lojektēem. Bet wehl nekās naw tuwaki finams tawis par ta panahfumeem. Sawftarpigais tautibu eenāids Autfrija tift leels, la tas trauzē kaftrā faimnezifku un politifku darbū.

No Wines mums rakfta: Ari pahreis druhmu, loti fchawfmu gadijumu jaunais gads atnefis few lihdsi Autfrijas galwas pilfchait. Scheenes fwehru dahrja

pafchā jaungada deenā (muhfu 20. dez. 1899. g.) faploftis no lauwam winu pahrlufks Karlis Rudowftis. Rā dšhd, tad tas notizis zaur wina pafcha wainu un pahrdroschibu, jo agraf tas jau fawās feemas un amata beedra labi-buhmē iffahjees, la fchodeen fprofu tihrijot eefefhot pee lauwam. Wina feema luhgufe to, lai tas no fchahdas pahrdroschibas atfalas, to ari wifufch galu galā apfolljees. Rā dšhd, tad jau wifufch to wairal reifes efot agraf dahrijis un lauwās ar plifu roku ifdiniš no tihramā sprosta otrā. Jaungada deena tomehr preefch wina bijufe foti nelaimiga. Lauwas jau ari bijufchās publids „drefetas“ — eemahjitas, jo pagahufcho wafaru dshditaja Ella Fall jaunlfude dewufe ar tam ifrahdes, — pa wifam trihs lauwās un trihs lauwu mahfites diwi lihds trihs gadu wezi fwehri. Wainiga bijufe mahrite Sara, kura, lai gan wifū ziti fwehri dewufchees uf durwu puft, gulejufe un no fawās weetas nefuftejusēs. „Ej, Sara!“ Rudowftis tai ufstis ar plifu roku pa guhfcham, bet tani bridi ta nelabi eeruhfufēs un ar weenu fepas fiteenu norahmufe Rudowftim pus waiga. Otrē tahds pat freens nolaufts tom fprandu un pahrlaufis labo rotu. Tiffhds nelaimi-gais eefahjis kleeft pehz pahlgga, jau ari wifū ziti fwehri ruhfdami tam gabufchees wirfū un tiftai ar leelām molam klappeefteigufchees amata beedri papfehufchi wineem atnemt faploftu un nejauti faktroploto mironi. Wifinis pluhdufchās ftraumem un pilejufchās ari no fwehru mutem, ftats pafefcham bijis fchawfchaligs un fartzinjofchs. — Otrē behdigais notifikums ir fawa pafchana fteptamas Julijanas Hummel noteefafchana. Tā ta kefars bija wifās nahwes foreedumu, proti, nogalafchānu zaur pahfrafchānu apftiprinajis, tad nelaimigajai nofeefneesei jauna gada deenā tas tapis finams darits, la rihst fūs wifās pefhejā ftundina. No eefahfuma ta newarejufe ne wahrdū ifdabuht, tad eefleeguēs nelabi: „fchehlaftribū, fcheh-laitibu... neefanu wainiga, mans wihš...“ Wifās wihš apfehlois ar wifa muhfu zeetumu. Semes teefas zeetumā wina nu nowēsta uf tā fawamto „nahaga grehzneeku fambari“, kur tai fawās dshwes pefhejās ftundas bijufchās japawada. Wifās aifftahwis grefees wehl dimas reifes pee kefara ar luhgumu pehz apfehlo-fchanas, lai nahwes fodu pahrwefrtu par zeetuma fodu uf wifu muhfu, bet eewehrojot nelaimigās pahraf mefchonigo nofeegumu, ta naw tufufe apfehloira. — Kefara Franzja Jofefa I. waldibās laika efot pirmā feweete, kas tā noteefata. Weetejā pefe, lai gan ta bija foti fafchutufe par Julijanas Hummel nofeegumu un prafija ftingu fodu, tagad tomehr aron, la karatawu fods wais nepeder pee muhfu laiteem un tadēht arweenu gafchat dshdamas aiflahribās bafis: „noft ar karatawam!“

Augusts Deglaws.

Franzija. Tagadejā frantschu ministrija fparigti fchurufēs pee krasa apzeetinajumu buhweē iflahofchanas. Lihds fchim fchee apzeetinajumi pafchahweja gandrihs wenigi uf papira. Agrafais ministrijas gan fchad un tad uftahdjia planus, tiffhds la draudeja tahda fadufchānās ar Angftju, bet tiffhds la breefmas bija pahrgahfufchās, wif palika nedarits. Schur tur uf pefkrafteem fawēstas atnefu laudēs drihs pahrwiltās ar fuhnam, pefkraftees palika nefargatas. Bet fahfchodas leeta tatschu frantschus ftiprafi uftaufufe. Bija tatschu ifrahbijees, la wifa Franzijas pefkrafte un fefifufchi falas pefkraftees tuwumā kara gadijumā atrafst pil-nigi angfu leelgabalū warā. Pefhejo pušgadu tapis ftah-dats ar leelako ftidifibu, kaut gan nauda nebija eepreefchu no tautas weetneeku nama atwehleta, jo ministrija labi finaja, la fchahdā leetā tautas weetneeki labrahd dos pehz atkauju. Tufufchi seemefa pefkrafte ween maf mehnefches fahubweis tahds duzis fortu (zeetofnifchu), wif pehz wifajunatās fite-mas: ar femes walneem un tebrauda leelgabalū tornu kupoleem, kas eemuhreiti betonā (betons maifijums no zementa un granita: betonu trapot eenaidneeku granatas gan iftrau druftu robu, bet nelad nefapofta wifu muhri, la tas weegls noteel pee afkina walneem). Zeetofchni ifrihtoti finams ar wif-labaleem, tahli fneedofcheem leelgabalēem, tā ta pat angfu brunu milfeneem tagad buhs labi jauftanās, la nepeebrauj tahdam frantschu pefkraftees zeetofcham par tuwu. — Frantschu tautas weetneeku nams atwehrits un par ta prezidentu atfal ar leelu bafu wairumu (308 pret 221 bafu) eewehlets D-fchanelis pret Brifona pretkandidaturu. Tas fawā finā uf-ftatams la demonftrojija pret Walbela-Rufd ministriju un gandrihs jafchabnas, waj ta fpehs wais turetees. No otras pufes nu gan republikānu awifes aifrahda, la daufi tautas weetneeki, kas ftepenibā urbjet pret ministriju, neeedrofchinaschotees dafchos fwarigos jautajumos pret to uftahtees un balfot atfahfai, aif balem, la tauta waretu ar tahdu iftufes-chanos buht nemeerā. Wifpahrim tagadejais frantschu zaur-mehra politifis ir ihis laipotais.

Arabija. Austrum-Arabijā 1898. gadā, la finams, iffehlas dumpis, kura zentrās bija Zemenā. Dumpis tratofja breefmigi, turku waldibai nahzās to grehti apspeeft. Weidof, tad tahdas 70—80,000 zilweku dshiwibas bija tufufchās upuretas, winaf tas idewās. Dumpi wifos wina pamatos ihfi noflahpeja tiftai pagahufchā wafarā. Saprotams, turku baltajoneem tas nebija wif weegls ufdewums, zihnitees ar karfajeem dumpineekem — arabefcheem, kuri bija apbrunojufchees ar jaunmōdes plintem un pat ar Wafima leelgabalēem. Turku fobenis ween gan laifam nebuhtu warejis apzirft galwenejem nemeerneekem galwas, ja teem nebuhtu nahfufe nezereta pahibdfiba. Zil fawadi tas ar ifflaufas, un tomehr tas ir fatts, la turfus no pofta iglahba buhri. — Angeem draudfigas Eiropas awifes fahfā jau breshf. Anglijai wajagot par to gahdat, la W e n a lai tiftu pefnahjigi apzeetināta un apfargata, tapehz ta Zemenā pfofotees dumpis un Somali semē parahbijees jaunš mahdijis. Galwē-nais kleeftsējis bija lords Kelsons of Kebleftons, pehz rakftura Tfhemberlenam un Seftlam Rodefam foti lihdsis lufungs. Wifufchi brauzā ar twaifoni „Arabija“ uf Ribt-Indiju un bija nodomajis gar Arabijas robescham deret few faldatus. Brijnumš gan, kapehz dumpis plofjās taifni tajos apgabalos, kur ftarp waldes un fawu lojektēem naw neweena turfa, tur arabefchi pafchi fewi pahrwalda. Angeem tas dēwa eemeftu, apzeetinātees un brunotees weenā un otrā weetā. Bet lords Kelsons domā, un ontulis Pauls (Klūgers) brauz. Uf reifi mahdijis Somali

femē nosuda, tā schihs pa Mikeem, no dumpja Zemēnā wairā neta nedstreda, un Adena tapa til brošča, ka angli wairā wifu tureenes garnisonu aissubtiit us Deenwidus-Afriku.

Amerika. Leelas, ka drihsumā tatschu eestahsees meers Wibus, un Deenwidus-Amerikas walstis. Benesuelas walstigan līās, ka tad generata Hernandesa fazelschanaī buhs sekmes, tam bija peestabjūšees generati Serpa un Rolands.

Teesleetu nodala.

Teesleetu jautajumi un atbildes.

Al. N. V. p. S. W. Kgm. Ja rentes jāimneeks nēweklas pirk wina leetoščanā efošču femes gabalu, un šchis femes gabals teel pahdōts žitam, tad agrakam rentneekam peenahlas dabuht no dšimstingā atlihdšjību, līh-

No jaungada wiistēm atpīrdames eemafaja:

Table with columns for names (Dr. A. Blates, Mahjas Weefa, B. Salits, etc.) and amounts (Rbf. Kap., Rbf.).

Uhrupes (torgi).

Rigas appabalteesā pahdōs: 5. februari 1900. gadā. Latwu mahjas, Sinolē, 164 def. leelas, peef. par 17,000 rbf., hip. par. 4200 rbf., wefriba 500 rbf.

Walejas wehstules.

Dr. S. — R. Tani apstahli, ja lads „D. L.“ līhdštrahdneeks lo labdreis pajnojis par lōdu tehjas walaru lahdai weetejai wahu awifei, mehs neatrodam itin ēta launa. Wifs at-

pašču awišču rasti. Mušču līhdštrahdneeki straddā ari līhdš eewehrojamos kreemu un pat ahrēmju laikratstos un šchurnalos. Waj tas ir negods? Wehs us to pat e'am lenpi, ka mums i tahdi līhdštrahdneeki, kuri pat straddā wīsewebrojamalos finatnīstos šchurnalos u. t. t.

3. K. — Nīaurē. Bee Rigas pasta-telegrafa appabala walbes pastaħw telegrafiņu un telegrafa mehaniku skolā, kur mahjību pafneefs par wēti. Kurš šahlas pamašaros un ilgt weenu gabu, eepreefš kursa noteščšanas, ja war'ispīdīt d-enešta p-enablumus, jau dabun algu.

Tirgus ņinas.

Rīgā, 4. janwari 1900. g.

Peħz ņraujā 1898. gada pagahjušchais 1899. gads famehrā bija raħms, aī eepreefšchjā gada bagatīgās raħjas, peħz tam ņenas trita un pahrdewēji lēuma aturīgati. Gada saħsumā kweešču kraħjumi gan nebija netahdi kēle, bet tee pašahwīgi peeneħms, papīdinadamees no raħshotaju ņemju pilnajeem apžirneem.

Labības ņenas Rīgā? Šchimbriščam šchahbas: Rudš, kreemu, uī 120 pamata mahžinu maffā: 68—73 kap. pudā, Kurjemes rubš 66—72 kap. pudā. Tēdenze: raħma.

Šhli labos līnos par R (rīsti) un X R X (safce rīsti) dob 48—49 līhdš rbf. bīrtawā, par Z K (gīni) un X HD + (Bernawās „hof-dreibanti“) maffā 44—45 rbf. bīrtawā; par S P K (superior pīhštroni) un S P H D maffā 32—37 rbf. bīrtawā; par P K (pīhštroni) un P H D (smaltee pīhšhofdreibanti) maffā 29—32 rbf. bīrtawā; par P W (pīhštrahš) un P H D (pīhšhofdreibanti) maffā 26—29 rbf. bīrtawā par W (braħš) un H D (hofdreibanti) dob 20—21 rbf. bīrtawā; par D (dreibanti) un LD maffā 19 rbf. bīrtawā un par D W (dreibantbraħš) un LD W dob 15 rbf. bīrtawā.

Pahrtilās ņenas Rīgā:

Table listing various goods and their prices in Riga, such as Smeests, Galda sweests, Zuhšas gata, etc.

Beepajā.

Rudš uī 120 mahžinu pamata maffā 68—75 kap. pudā. Tēdenze: raħma. Kweešči (puħri) maffā 72—89 kap. pudā. Tēdenze: raħma.

Alīas. Rujās lījas maffā 62—65 kap. pudā; wīdejas lījas maffā 58—61 kap. pudā un ņmalās lījas maffā 55 kap. pudā. Tēdenze: raħma.

Telegramas.

Peterburgā, 4. janwari. Peterburgā, 2. janwari ņwīneja 50 gabu jubilejas deenu no Wina Keisarilās Augstības Keeltnaja Alekseja Aleksandrowiščha eezelščanaš par Mastawas pułta preefšchneeku.

No ahrfahrtēem iņwēweem preefšch Sibīrijas dšeljzeta buħweš budščetā uņnemti 25,195,258 rbf., preefšch daščēem blatus darbeem pee šcha dšeljzeta 3,418,525 rubli, preefšch žitu dšeljzeta buħweš 30,573,550 rbf., preefšch wagonu, lofomotīnu u. t. t. eegahdaščanas preefšch Sibīrijas un žiteem dšeljzeteem 43,758,092 rubli; preefšch aīdewumeem priwadšeljzeem fem waldbības garantījas 85,000,000 rbf., atlihdšiba priwad-peršonam un daščadām eestahdem par propinajījas teeħbu atzēščanu 5 milj. rbf. — Walstis rentejas ņaidras naudas kraħjums, kas 1. janwari 1899. g. ištahija 134,9 milj. rbf., pawairojees par 190 milj. rbf. un 1. janwari 1900. g. ištahja ne mafak tā 245 milj. rbf. — Kahrtējee eeah-tumi uņrahda ņeščošus ņaitkus: teeščo nodofku 120,365,517 rbf., neteščo nodofku 641,142,300 rbf., nodenu 84,802,850 rbf., regalīju 173,687,000 rbf., walstis domenu un kapitalu 422,748,423 rbf., par domenu pahrdoščanu 578,139 rbf., iņpīrščchanaš naudas 77,717,000 rubli, daščadu eeahštumu 5,762,638 rubli. Kahrtējee iņwēwī: walstis parahdu deldeščana 274,726,164 rbf., augstāto walstis eestahču uņtūreščana 3,007,995 rbf., ņwā ņodba reforš 23,559,685 rbf., Keisara galma ministīja — 12,899,514 rbf., ahrleetu ministīja — 5,267,735 rbf., preefšch kara ministīrijas — 324,343,688 rbf., preefšch juħleetu ministīrijas — 86,628,015 rbf., preefšch ņinanšču ministīrijas — 281,489,304 rbf., preefšch walstis domenu ministīrijas — 40,998,092 rubli, eefščleetu — 85,938,484 rubli, tautas appaiščošanas — 33,180,829 rbf., žetu ministīrijas — 322,287,968 rbf., teefleetu — 46,515,736 rbf., walstis kontroleš — 7,721,623 rbf., ņehwniščchu wīreš-walbes — 1,877,849 rbf. — 1897. un 1898. gabu neraščas deħ preefšch eedšiwotaju uņtūras un preefšch ņeħklas wairat appabalos wajadšēja gabdat labību, preefšch tam no walstis rentejas wajadšēja nemt līhdšekus. Dšeljzeta iņpīrščchana noluhkā konzentret wīņu dšeljzetu tīħku trona un dašču leelu ņabeedribu rotās uņrahdījuse labuš panahštumus: no 1889. g. no 42 priwadbeedribam atliuščhas neīpīrščas tīai 9. Uņrahdīdamš uņ naudas tīrguš tagabējo apgruħtinato ņawohli, uņ naudas dahrdšību un baščam par warbuhteem politīņkeem ņareščchjumeem, ņinanšču ministīris beīgās iņfata žerības, ka uņ-traukums eewehrojāmā mehra maņinatōš, ja ahrēmju wado-ščhās aprindas pamatīgati eestaitōš 130 miljōnu uņtījamu pawalstneeku ņatwaldneeka meermīhliģajā politīkā.

Peterburgā 5 proz. eefšchēja aīņnehmuma 70. iņlofejūmā galwenee winneņti trita uņ ņeščošcham ņerijam un ņeščošchēem numureem: 200,000 rubli uņ ņeriju 18,018 Nr. 5; 75,000 rbf. uņ ņer. 2913 Nr. 34; 40,000 rbf. uņ ņer. 4380 Nr. 45; 25,000 rbf. uņ ņer. 5145 Nr. 5; 10,000 rbf. uņ ņer. 7976 Nr. 11, ņer. 14,739 Nr. 4, ņer. 2389 Nr. 26; 8000 rbf. uņ ņer. 12,916 Nr. 21, ņer. 14,592 Nr. 6, ņer. 19,852 Nr. 8, ņer. 7192 Nr. 34, ņer. 13,841 Nr. 49; 5000 rbf. uņ ņer. 2823 Nr. 30, ņer. 19,375 Nr. 24, ņer. 4050 Nr. 19, ņer. 5315 Nr. 23, ņer. 2988 Nr. 23, ņer. 9779 Nr. 45, ņer. 6661 Nr. 17, ņer. 10,987 Nr. 38; 1000 rbf. uņ ņer. 17,823 Nr. 29, ņer. 18,626 Nr. 25, ņer. 6544 Nr. 17, ņer. 5730 Nr. 19, ņer. 8808 Nr. 7, ņer. 15,102 Nr. 23, ņer. 4014 Nr. 43; uņ ņer. 1862, Nr. 39; uņ ņer. 7835, Nr. 38; uņ ņer. 8582, Nr. 26; uņ ņer. 12,720, Nr. 28; uņ ņer. 13,355, Nr. 33; uņ ņer. 19,659, Nr. 42; uņ ņer. 5240, Nr. 38; uņ ņer. 12,772, Nr. 8; uņ ņer. 1563, Nr. 40; uņ ņer. 11,931,

Nr. 33; us ser. 5856, Nr. 11; us ser. 8943, Nr. 10; us ser. 494, Nr. 14. — No Zififas fino, ka nakti us 2. janv...

Berline, 16. (4.) janv. Zuhneezibas valdes preeksneeks, wizeadmirals Senden-Vibrans festdeen aizejoja...

kreemu Keisara „restripts“ ahrleetu ministrim grofam Mu-rawjemam darot labu espaidu, jo restripta istaidrots, ka...

Londona, 16. (4.) janv. Tautas weetneku nama darbiba eesahlfus lailam jau 18. janv. Wifu us-

padotees? Atbilde bijuse: „Mehs pee tam buhtum saude-juški par daudf kauschu.“ Uf to Krügers atbidejis, ka...

Дозволено цензурою. — Рига, 4 января 1900 г.

Шпафнеекс un isdewejs: Ernsts Plates.

Atbildigee redaktori:

Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Salits.

Sludinajumi.

Sobu slimneekus

peenem latru deenu no plstf. 9-12 un no plstf. 3-6 pehz pussd.

dentists A. Schneider,

Riga, leela Grehneetu cela Nr. 11.

Ahdas, dsimuma u. Fau-nyuma slimibas

peenem latru deenu no pulstf. 9-1 pr. pusdeen. u. no plstf. 6-1/2 9 wal.

Dr. S. Nachus,

leela Rehninu cela Nr. 35, pretim Wahju Amaineeku beedribai.

Dr. med. A. Grunsteins

Donnes uniwersitates ahrst mahgas un sarnu slimibas,

Riga, Kungu cela Nr. 9. Kunas fundas no 9-12 un no 3-5. Preeksch masturigeem no pulstfen 5-6.

Azu slimneekus

peenem latru deenu no plstf. 9-12 deena un no 4-7 walaru. Kungu cela Nr. 29, 2 trep.

azu ahrstis

Dr. med. E. Heilmann.

Slimneekus usnem ari mahja, (osihwolli.)

Poliklinika

ahdas un dsimuma slimibas, Riga, Schluhu cela Nr. 16.

Slimneekus peenemu latru deenu no pulstfen 12-3 pusdeena. Sweht-beenas slimneekus nepenem.

H. Simonsons,

16. eestahdi pahrowdojchs ahrstis.

Peenemu eeschrjads, wenerifkads kannama un ahdas slimibas il-beenas no pulstf. 9-12 rihda un no pulstf. 6-8 walaru. Seerweetes no pulstf. 1/5-6 walaru

Dr. H. Levy,

prakt. ahrsto. Riga, Suworowa cela Nr. 10, pretim Wehrmana dahsam.

Sobu ahrsto

H. Gottliebs.

Kunas fundas no 9-12 un no 1/4-1/6 p. pussd. Kalku cela 35, Kauf cela 3 studri.

Ahrsteiu, plombeju un leeku mahskligus sobus. M 149

S. Bernsteins, dentists,

Kalku cela Nr. 27.

Zehju Weef. Beedr.

Ka us 2. janv. isajautko „Wispahrejo sapulzi“ nebia ceradees statutos noteiktis beedru staitis, tad

wispahrejo

ja pulzi

notures 9. janv. pulstf. 4 pehz-pusdeenas, neraugotees us janahfuchu beedru staiti. Preekschneeziba.

Walmeeras II. Ichiras

puisenu stola

peenemschanas pahrebandijumi us otro pusgodu 1899. 1900 mahj. gada jaunatas un wezatas sagatowokhanas, I, II, III, un IV. Klafes sahlfes 7. janv. pulstf. 9 no rihda.

I. spezialmagasina

mahjas un kehka eerihfojumem

Ed. Udarn & Co.,

Riga, leela Smiltschu cela Nr. 8.

Filiale:

Teatra bulwari Nr. 2.

peedahwa sawu bagatigo krahjumu pilnigeem

bruhtes puhreem

par daschadam zenam ka ari ceteiz sawu

pastahwigo istahdi

no klafstem un praktistern preekschmetern, noderigeem preeksch dabwanam wisados gabijumos.

Bruhtes puhru genu rahditasus

u/ wehlechanos isfubta un isfneedi bes maffas.

Senneeku mahja

Rigas tuwuma ar wisadam pee saimneezibas peederigam ehtam un labi eestrahdatu plawu un aramu seni lihdi ar meichu, derigu malfat un leetas tokeam, apstahlu behl lehti pahrododama. Tuw. finans klafzeema cela Nr. 86, df. 17 pee Bedorow lga.

Chambre garnie

„Royal“

Parta cela Nr. 1, df. 3 isfhejamas labi eerihfotots istabas.

Ernsta Plates

grahmatu drukatawa, pee Petera basnizas, pascha namā, atrodas arweenu krahjumā:

Mahjas grahmatas.

Ihres kwihstes.

Ihres kontrakti.

Noteikumi ihrneekeem.

Ganitates grahmatas.

Pshiwoklu plakati, ka ari

daschadi ziti plakati.

Belosipedi, Germania

7855 no Seidel & Naumana fabrikas Dreldenē, pirmas klases fabrikats.

Wispahrigi eezenito ihsto Pfaffa fabrikas

schujmaschinnu

weeniga agentura preeksch Rigas un apfahrtnes pee

M. Steinberga,

Suworowa cela Nr. 11. Telefons 928.

Ihres kwihstes,

kreemu, mahju un latweeschu walodas, dabujamas

Ernsta Plates

drukatawa, pee Petera basnizas.

Ishchemodanus,

loferus, zela so-mas, stolas ra-nizas, zela, stolas un damu tafchas leela isneble no pascha fabrikas lehti peedahwa

F. Zannaits,

leela Rehnina cela Nr. 20.

Ishchemodanus,

loferus, zela so-mas, stolas ra-nizas, zela, stolas un damu tafchas leela isneble no pascha fabrikas lehti peedahwa

F. Zannaits,

leela Rehnina cela Nr. 20.

Rigas Latw. Amatn. Pal. Beedr. Krahsch. u. Nisd. Kafes bilanze

beidsamaja dezembri 1899. gada.

(1899 beedri, droshchibas kapitalis 132,512 rubl. Elisabetes cela 16.)

Kafe maffa par noguldijumeem 5-5 1/2% par gadu; par aizdeunem nem pret wehrtspapireem 6 1/2% par gadu; pret obli-gacijam 7 1/2% par gadu; pret galweekeem 8% par gadu. — Kafes darba laits latru deenu no pulstfen 10-3 pehz pussd., isnemot nebelas sweht-beenas un walstis swehtus. Aizdeunumu peepahjumus, turi lihdi pulstf. 12 pr. pussd. pee darba webeja peeteikti, tai pascha deena ispida. — Wisi noguldijumi un eemahjumi schai kafe atiwabinati no krona procentu nodotkeem.

Table with columns Aktiva and Pasiva, listing various financial items and their values in rubles and kopecks.

1,119,956 98 | 1,119,956 98

Riga, 1. janv. 1900. g. 36 Walde.

Rigas Krahshanas un Nisdoshanas beedribas (leela Dewas cela Nr. 30.)

Bilanze.

31. dezembri 1899. g.

Table with columns Aktiva and Pasiva, listing various financial items and their values in rubles and kopecks.

Rubli 714,084 47 | Rubli 714,084 47

Beedriba maffa par noguldijumeem no 5 lihdi 5 1/2% proz. gada un nem par aizdeunumeem pret wehrtspapireem 6 proz., pret obligacijam 7 proz. un pret galwojumem 8 proz. gada.

Beedribas darishanas idara latru deenu no pulstfen 10-2 deena, isnemot swehtbeenas un swehtu deenas. Wisi noguldijumi un eemahjumi schaja beedriba atiwabinati no krona nodotkeem.

Walde.

Mahjas Weefa Mehneschraksts

(Ernst's Plates, Rigā, pee Petera bānizās).

Lai wist zeen. Mehneschraksta laštaji waretu scho jauko laifrakstu peenahzigi un pee tam lehti eeset, mēs litam pagatawot sewischki flaitus, audekla, ispuschkotus un selta burteem apdrukatus

wahkus.

Sche, klast peelikta bildē, pamašinātā leelumā redsimee flaittee wahki makša titai 60 kap., peesuhstot pa pastu uš pehžamafu 90 kap., un ir dabujami zaur augšchā mineto ekspediziju, tā ari zaur wišam grabmatu tirgotawam. Par eesefšanu teet 40 kap. rehfinatās.

Wiseem uzjhtigeem un pateesem Mehneschraksta laštajeem zaur scho ir dota eespehja, eetehpt Mehneschrakstu zeetos un patihšamos wahkos.

Sewischkas Mehneschraksta burtnizās, ir dabujamas par 30 kap. gabalā (pa pasta peesuhstot 36 kap.).

Augštzeenibā

Mahjas Weefa un Mehneschraksta ekspedizija.

(Ernst's Plates, Rigā.)



Отдается въ аренду

трехэтажная каменная водяная мельница съ двумя автоматическими крушадерными для выдѣлки перловыхъ крупъ и съ машиною для выдѣлки ломаныхъ крупъ, съ четырьмя жилищными комнатами и кухней, вблизи города Вильны, за 800 руб. с. въ годъ. Подробности узнать въ Ригѣ у г-на Борстельмана, Маринская ул. № 12.

Granita, marmora un tšuguna kapu krustus

gliftās formās tā ari žitas tšuguna prezes wairumā un majumā peedahwā
A. Lahzis, Rigā,
tšuguna leetuwe un akmenu kaltuwe.
Rokltawa: Terbatas eelā Nr. 22. Fabrika: Aihščetera eelā.

Sandera Martinsona

šchujmašchinnu, manufakturas, fihkprešchju un drehbneeku peederumu weikals,
Rigā, Terbatas eelā Nr. 8,

peedahwā lehti, leelā iswehlē:
ar tofu dienamas, dubultdurenu šchujmašchinas no 15 rbl. gabalā lahtot, uš wairakgadaju galwošchann, šchujmašchinnu peederumus, šchujmašchinnu adatas, ellās lanninas, ellu u. t. t. Šchujmašchinas ižlābo uš galwošchannu. Wjādās manufakturas prezes, audekls, pušaukēšlus, leela iswehlē fihda lakatns, flaitnis wiłnainus un kotwilnas lakatns, fihda drāhnas preeščj bluhjem un eelantejumeem, foršetas bruhšes plihwuru tilles, anbes, pukēs, fihda lentēs, spizes, smarščas, žimds, seles, dšiparus, fihdu, glanzbeegu, pehšes, broščas, marščalu schleifes, nandas mafus, ištās romeeščju un wahju fihģas, kurlju un wahrdu mustrus, kanawa, šubraba un selta šchonores, špolišču deegu, fihda deegu wijādās krahšās, pogas preeščj leitām un mehteem, apflaitēs, aprozes, krahģas, šchlipēs, eļšnūs, eļšnu un aproščju pogas, šchlipšu adatas, šweizinjannu kartes u. t. t. Wjādās drehbneeku peederumus damu un lūngu garderobem, drehbneeku plečšefšchus, ogļu plečšefšchus u. t. t.
Aušchamos deoššinnus
paštātama labuma un štiruma.

Erwang. Lut. Rigas Sw. Gertrudes bānizās administrāzija atklohj štarp arkitekteam Kreewijā

īazenščhanos

deht

filial-bānizās buhwes planu eeguhščhanas.

Nolemtās trihs godalgas 500, 300 un 200 rbl. un konfuzenģes darbu eesneegščhanas terminšchš noliktš uj

17. aprili 1900. g.

Programas, tā ari konfuzenģes nošajijumi libdš ar štuzāzijas planu dabujami par welti no wezātā **Joh. G. Kunt** tga, Mēksandra bulwari Nr. 1. Rigā.

W. Schulhs,

pumpju un bloku taiftajs,
Rigā, Kugu eelā Nr. 24,
pagatawo un tura krahjūmā wifadus talja blokus, tola pumpju preeščj fugeem un afam.
Reģus un but-foku bumbas (bumbotawam) un but-foka lehgeruš.



Ahdu un firgletu tirgotawas

M. P. Sudjin,

Rigā, Terbatas eelā Nr. 14 un 7, Rigā,
peedahwā leelā iswehlē:
wisadas folu, bindfolu, pašalu un apawu wirošhdas, firgletas, wilnu, wišus kurlneeku un seļineeku peederumus, Dubowa juktes, sabbatu forščunawus un šektes, tā ari dasča 7243 das žitas ahdu prezes par loti peenehmigam ženam.
Soln ahdas lahtot no 17 rubl. par pudu.
Pašalu ahdas 37 kap. par mahģ.

Zurjewā. Wjdsēmē. **Trefnera I. šchfiras sehnu škola** ar pilnu gimnāšjas kurlju, wajadigām pagataw. klastem un skolās paušionu.

Privat škola, iž kuras katru gadu abiturienti noleek študentu ešamenu. Des klāšstās ižlihtības teet par realo gabdāt. Uš wehšeschanos pagatawo uš wjādēm ešameneem preeščj eestahščhanas žitās mahģibās eestahdēs un kara deenesčā. Wežums pee eestahščhanas naw apredschotš. Mahģiba lahtees no jauna 11. janwari 1900. Žannus školneētūs peenem katrā laiktā mahģibās gadā. Eestahde tita atwehšrija preeščj 16 gabdeem. Pagahjuschā gadā škola mahģija 17 štolotaji un štolu apmekleja wairak 200 štolneetu. Maksa par mahģibu un paušionu 110 rublu pušgadā. Ja brāhtli mahģās reišē, tad maksa teet pašeminata. Tuwatās finās pašneedš ar rakstu un mutes wahrdēm katrā laiktā un školneētūs peenem štolas namā Zurjewā, Širgu eelā 2. Hugo Trefner.

Wahrščhanas kursji.

Mani wahrščhanas kursji lahtees 12. janwari. Peeteišchchanos peenemu no 3. janwara lahtot, no plkstēn 11—1 pehģ pusd.

Marra North, dj. Goh.
Gekščhrigā, mafā Školās eelā Nr. 2, 2 tr., blakam Doma musejai.

Krona seepes

ir labatās un lehtatās preeščj weščas, wilnas, drāhnu un wiju žitu leetu maģaščhanas un tihriščhanas. Leelā mehčā aistauwa weščju, mafku, laiku un darbu. Behriamās wifos apsteeku un pahrtitu preeščju weikatos. Fabrilas šantoris Rigā, mafū Minsšterijas eelā Nr. 1. L. J. Kohberg.

Fix Sabatas aparats šildiščhanai un wahriščhanai.

Spirits šazeetejšchā weidā. Dabujams
Rigā: pee **Mag. G. Biršmana**,
" **Mf. Lj. Bušč**,
" **Mag. B. Rchingera**,
" **Rob. Liss**,
" **Ed. Udām u. Co.**,
" **Alefs. Walters.**
Kaspalā pee **G. Normana**,
Zelgawā " **Mag. Hertela**,
Zulā " **J. E. Kepmana**.
Leelumā pee **Dr. A. Štelmadera**.
Rigā, leelā Lehgeru eelā Nr. 30.

E. Larsen's

šelta un šubraba leetu weikals tagad atrodas:
Leelajā Šaun eelā Nr. 13.

J. Kronberga
Rigā,
Kungu un Maršaleku štuhri



Welosipedu
išgatawošchannas, emalščschannas u. mkeleščchannas darbniģa. Štlobošumi abtri un lehti

I godalga par ahršneģšibās štahdeem 1895.

Mag. G. Biršmana apteeku preeščju tirgotawa, Rigā,

Rakstuscha laukumā, leelā Grehžneeku eelā № 3, pašča namā, atkal atwehšrija un peedahwā leelumā un mafūs dalās: eelščju un ahršenju apteeku prezes, kimitalijas, pahřeeenamos libdšefšchus fir-rgistus rihtus, deinfekcijās libdšefšchus, wilnas un ellās krahšas, pahřerijās un seepes wjdsbaagatigala iswehlē no flamenatām kreewu un ahršenju fabrikām, wifūs dabifšos mineral-uhdenus, tā ari daudj žitas šaimneģčiba leetojamas weelas. Sewischki eetejama: A. Seeberra eelāla šafesa, eelāla eššfraktš, eelāla bonboni. Turpat ari dabujamas: **Mag. G. Biršmana** grabm. „Par ahršneģšibās štahdeem.“
Seebergs u. Gudsčie.

K. Lorch & beedr.



Par fabrikas ženam dabujami
audekli, linu un pakulu dšijas
iž
ķengeraga fabrikas pee
K. Lorch & beedr.

Geemela apdroščhinalščhanas beedribo.

Wisaugštaki apšitpirinata 1872. g. Pamata kapitāls 1.200.000 rbl. lihbš ar eewehrojamu referwēs kapitālu. Apdroščhina
pret ngunsbreeščmam
wifadū kuffinnamū un nekušinnamū iħpaščjūmū, prezes, fabrikas u. t. t.
Agenti: Brahli Fraenkēl,
leelā Smišču eelā Nr. 17, Rēpiena namā.
Telefons Nr. 13.

Swariģis drehbneekeem!

1900. gadā janwara lahtumā iřnabks jauna grabmata:
„Palihģis drehbneekeem.“
Salopota no prakšistla šareeščchannas mahģilas štolołaja R. Dreshčinskš.
Makša 8 rbl.
Paštellejumā teet peenemi. Propekti par brihju teet iřsuhštiti. Adreše: Zelgawā Leelajā eelā Nr. 24.

B. Müllers, Rigā.

(Dibinātš 1870)
Terbatas eelā Nr. 9,
Wolščhmidita noliktawas namā peedahwā par pašštām lehtām ženam leelā iswehlē:
Sadraba enfura pulššenns lahtot no 7 rubli.
Sadraba žilindra pulššenns lahtot no 4 rubli.
Sadraba damu pulššenns lahtot no 550 kap.
Nikela pulššenns, lahtot no 2 rbl.
Modinatajus pulššenns, lahtot no 175 kap.
Šelta un šubraba leetas, tā ari pulššennu lehdēs wijuannatos mufjuros. NB. Šelta un šubraba laulības gređšeni alāšč krahjūmā.

Kas

griš Wjdsēmes latweeščju Dšeščmu grabmatu pirtē, kas lai wifupirms apštata
jauno musturu krahjūmū, kurā ir wairak tā

100

daschadu sehjūmū, par wifadām ženam lahtot no **1 rbl. 10 kop.** lihdš 8 rbl. gabalā, pee
Ernsta Plates.

Rigā, pee Petera bānizās.

Kapitals!

Pamatigu mahģibu
grabmatu $\leftarrow \leftarrow$
 $\rightarrow \rightarrow$ **weschānā,**
kā ari
korespondenzijā un
kantoru darbos,
Latw., Wahzu un Kreewu walodā pasneeds

J. Kasimirs, prakt. grabmatwedis.
Eeksch-Rigā,
Bastoja bulwari 9, ds. 11, ee-ja zaur wart.
Run. p. 1—3 d. u. no p. 7 w, židā laikā
Ernsta Plates drukatawā
pee Petera bānizās.

D. Knubes

akmenu kaltuwe
Rigā, Weera (Frieden) eelā Nr. 15.
peedahwā
marmora, granita un žitu akmenu
kapu krustus un monumentus,
tā ari tšuhgunna kapu krustus par lēhtām ženam.

